

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

**KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ
KOMİSYONU**

TUTANAK DERGİSİ

7 Haziran 2012 Perşembe

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

7 Haziran 2012 Perşembe

---0---

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin 2010 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri	1:29
Kalkınma Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2010 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri	30:31
Arıcak Turizm ve Ticaret Anonim Şirketinin 2010 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri	31:35
Türkiye İhracat Kredi Bankası Türk Eximbank'ın 2010 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri	36:63

İ Ç İ N D E K İ L E R

<u>İl</u>	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:35
Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin 2010 yılına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleri	1:29
Metin PEHLİVAN (Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Genel Müdür Vekili)	2:6
Öneri 1 (2010 yılına ait)	6
Cevap	6
Metin PEHLİVAN (Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Genel Müdür Vekili)	6, 9, 11:16, 16:18, 18

Haydar AKAR	Kocaeli	7, 17
Necati ÖZENSOY	Bursa	8
Kamer GENÇ	Tunceli	8:9, 10
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	10:11
Ahmet YENİ	Samsun	11, 14, 16:17, 18
Ali SARIBAŞ	Çanakkale	17
Mehmet GELDİ	Giresun	18
Sayıştay Temsilcisi		18
Öneri 2		19
Cevap		19
Metin PEHLİVAN (Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Genel Müdür Vekili)		19, 20:21
Necati ÖZENSOY	Bursa	19
Haydar AKAR	Kocaeli	20:21
Öneri 3		22
Cevap		22
Metin PEHLİVAN (Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Genel Müdür Vekili)		22, 27:29
Mehmet AKYÜREK	Şanlıurfa	22
Necati ÖZENSOY	Bursa	22:23
Kamer GENÇ	Tunceli	23:24, 28:29
Mehmet GELDİ	Giresun	24, 26
Haydar AKAR	Kocaeli	24:26
Ahmet YENİ	Samsun	26
Ziver ÖZDEMİR	Batman	26:27
Sonuç		29
Sayıştay Temsilcisi		29
Ahmet YAMAN (Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Vekili)		29
Kalkınma Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2010 yılına ait bilanço ve netice hesaplarını görüşmeleri		30:31
Öneri 1		30
Sayıştay Temsilcisi		30
Cevap		30
Bahattin SEKKİN (Kalkınma Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı)		30
Sayıştay Temsilcisi		30
Öneri 2		31
Sayıştay Temsilcisi		31
Cevap		31
Bahattin SEKKİN (Kalkınma Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı)		31
Sonuç		31
Sayıştay Temsilcisi		31
Arıcak Turizm ve Ticaret Anonim Şirketinin 2010 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri		31:35
Öneri 1		32
Sayıştay Temsilcisi		32, 34
Cevap		32
Metin ÇINAR (Arıcak Turizm ve Ticaret A.Ş. Yönetim		32, 33:34

Kurulu Başkanı)		
Haydar AKAR	Kocaeli	32
Kamer GENÇ	Tunceli	32:33, 34
Mehmet GELDİ	Giresun	33
Necati ÖZENSOY	Bursa	33:34
Öneri 2		35
Sayıştay Temsilcisi		35
Cevap		35
Metin ÇINAR (Arıcak Turizm ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı)		35
Sonuç		35
Sayıştay Temsilcisi		35
İKİNCİ OTURUM		36:63
Türkiye İhracat Kredi Bankası Türk Eximbank'ın 2010 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri		36:63
Hayrettin KAPLAN (Türk EXİMBANK Genel Müdürü)		37:38
Öneri 2		38
Cevap		38:40
Hayrettin KAPLAN (Türk EXİMBANK Genel Müdürü)		38:40, 42:44, 46, 47
Ali SARIBAŞ	Çanakkale	40:41, 44:45, 46
Faruk SEPTİOĞLU	Elazığ	41
Necati ÖZENSOY	Bursa	41, 43, 44, 46
Kamer GENÇ	Tunceli	41:42, 43
Sayıştay Temsilcisi		43, 47
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	45:46
Sami İSKENDER (Sayıştay Denetçisi)		47
Öneri 1 (2010 yılına ait)		48
Cevap		48
Hayrettin KAPLAN (Türk EXİMBANK Genel Müdürü)		48, 49
Necati ÖZENSOY	Bursa	48:49
Sayıştay Temsilcisi		49
Öneri 3		50
Cevap		50
Hayrettin KAPLAN (Türk EXİMBANK Genel Müdürü)		50, 51, 52
Sayıştay Temsilcisi		50, 52
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	51
Kamer GENÇ	Tunceli	51
Hazine Müsteşarlığı Temsilcisi		52
Öneri 4		52
Sayıştay Temsilcisi		52
Cevap 4		52
Hayrettin KAPLAN (Türk EXİMBANK Genel Müdürü)		52, 56:57, 60, 61:62
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	53, 58:60
Ali SARIBAŞ	Çanakkale	53:54, 60, 62
Kamer GENÇ	Tunceli	53, 57:58, 59, 61
Necati ÖZENSOY	Bursa	55:57
Sonuç		62
Sayıştay Temsilcisi		62, 62:63

Açılma Saati: 10.50

Kapanma Saati: 16.06

BİRİNCİ OTURUM

07 Haziran 2012 Perşembe

Açılma Saati: 10.50

BAŞKAN: Fahrettin POYRAZ (Bilecik)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YENİ (Samsun)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığının, kamu kurumlarımızın ve basınımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

24' üncü Yasama Dönemi, İkinci Yasama Yılı'nın 32' nci Birleşimini açıyorum.

Bugün, gündemimizde sırasıyla Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi, Tasfiye Hâlinde Kalkınma Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketi, Arıcak Turizm ve Ticaret Anonim Şirketi ve Türk İhracat ve Kredi Bankası yani Eximbank'ın 2010 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yer almaktadır.

Çalışmalarımıza **Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin 2010 yılına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleri**yle başlıyoruz.

Bildiğiniz gibi, Türkiye Kalkınma Bankası ülkemizde faaliyet gösteren kamu sermayeli tek kalkınma bankasıdır. Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası, kısaca DESİYAB adıyla 1975 yılında kurulmuş olan bankanın, 1988 yılında Türkiye Kalkınma Bankası adıyla yeniden teşkilatlandırılmasıyla kurulmuştur. 1989 yılında Turizm Bankasının Kalkınma Bankasıyla birleştirilmesi neticesinde de bankanın faaliyet alanı turizm sektörünün finansmanı ve desteklenmesini kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Türkiye Kalkınma Bankası, Türkiye'nin kalkınması için yatırım yapacak olan firmalara kârlılık ve verimlilik anlayışıyla kredi vermek, iştirak etmek suretiyle finansman desteği sağlamak, yurt içi ve yurt dışı tasarrufları kalkınmaya dönük yatırımlara dönüştürmek, yurt içi ve yurt dışı uluslararası ortak yatırımları finanse etmekle görevlendirilmiştir.

Değerli üyeler, finansal hizmetler sektörü ekonomik sistemin işleyişinde çok önemli bir işleve sahiptir. Bu nedenle, paranın ekonomiye aktarılmasında önemli rolü olan finansal kurumların etkin ve verimli çalışması, kaynakların ekonominin ilkeleri doğrultusunda rasyonel kullanılması gerekmektedir. Öncelikli görevi, başta sanayi ve turizm sektörleri olmak üzere teşvik edilen sektörlerdeki yatırımları kredi ve iştirak yöntemleriyle desteklemek olan Türkiye Kalkınma

Bankasının da bu ilkeler doğrultusunda verimli çalışması büyük önem taşımaktadır. Türkiye Kalkınma Bankasının kredi hacmi ve aktif büyüklüğü açısından çok daha iyi bir duruma gelerek kalkınmanın finansmanında etkin bir yapıya kavuşması bankanın kârlılığını artıracak gibi, ülkemizin kalkınmasına ve istihdam yaratılmasına dolayısıyla ülke ekonomisine de olumlu etkiler yapacaktır.

Şimdi, Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi Genel Müdür Vekili Metin Pehlivan'a söz vereceğim.

Öncesinde toplantımıza katılan kurum yetkilileri ile diğer kuruluş temsilcilerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Metin Bey, buyurun.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN – Sayın başkan, KİT Komisyonunun sayın üyeleri ve değerli temsilciler; sözlerime başlamadan önce, Türkiye Kalkınma Bankası adına hepinizi selamlıyor ve saygılarımı sunuyorum.

Kamu kalkınma bankaları uluslararası tanıma göre konvansiyonel bankalarca yeterince finanse edilmeyen sektörler, bölgelere, projelere, ilk teşebbüslere uzun vadeli finansman sağlayan, çevreyi ve sosyal faydayı gözetken kuruluşlar olarak tanımlanmaktadır.

Bankamız yeni yürürlüğe girmek üzere olan teşvik sistemine göre 4'üncü, 5'inci ve 6'ncı bölgelerde ve KKTC'deki krediler toplam portföyümüz oranı yüzde 47'dir. Sektördeki diğer kalkınma bankalarının aksine kalkınmada öncelikli yörelere de önem veren bir kredi anlayışımız bulunmaktadır.

Bankamız 2002'lerde 200 milyon TL kredi büyüklüğünden bugün itibarıyla 2,2 milyar TL kredi büyüklüğüne ulaşmış durumdadır. Aktif büyüklüğümüz 2,7 milyarı geçmiştir. 2011 yılı kredi artışı sektör bankaları ve kalkınma yatırım bankaları grubunun üzerinde gerçekleşmiştir yüzde 58'le. 2012 yılı birinci çeyrekte borsaya kote bankalar içerisinde kredi stokları değişiminde yüzdesel artış olarak önemli bir rakam elde ettik. Yine, kâr artışında bir önceki yılın birinci çeyreğine göre 2012 birinci çeyreğinde yine borsaya kote bankalar içerisinde kendimize göre önemli bir kâr artışı elde ettik. Bu kâr artışı ikinci çeyrekte de devam etmektedir.

Bankamızın kredi stok hacminin gelişimini, son on yılı burada görünmesi açısından ekranlara sunuyorum. Bu Mayıs sonu itibarıyla rakamlarımız, henüz kamuya açıklanmayan Mayıs verilerimiz de var. Bunu geçeceğim izninizle.

Burada yurt dışından sağlanan kaynaklar önemlidir. Yüzde 111 yurt dışından sağlanan kaynak yüzdesinde artış görünmektedir, bunun ne kadar değerli olduğunu bir iki cümleyle bilahare ifade edeceğim izninizle.

Burada, 2001 yılında Kalkınma Bankasının yurt dışı uluslararası fonlardan temin ettiği kredi büyüklüğü 361 milyon dolar iken, 2012 Mart itibarıyla bu rakam 1,5 milyar dolar seviyesindedir. Biz bu kredinin 1,2 milyar dolara yakınına da çekmiş durumdayız.

Bu paranın özelliği, sıcak olmayan, uzun vadeli, on yıl ile yirmi beş arası değişen, Hazine Müsteşarlığımız kefaletiyle çoğunluğunu temin ettiğimiz kaynaklardır. Biz bunları üretime ve istihdama yönelik olarak kullanıyoruz, tüketimi ve ticareti finanse etmiyoruz kuruluş özelliklerimiz gereği.

Bu 1,5 milyar dolar da Avrupa Yatırım Bankası ve Dünya Bankası büyük pay almaktadır, onları sırasıyla Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası, Fransız Kalkınma Ajansı, İslam Kalkınma Bankası takip etmektedir.

Bankamız İslam Kalkınma Bankasının kaynaklarını Türkiye'de kullandıran ilk bankadır. Şu anda da aktifiz ve 2012 yılı içerisinde yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği alanında önemli bir rakam üzerinde müzakerelerimiz devam etmektedir.

50 milyar doların üzerinde enerji ithalatı yapılan ülkemizde enerji verimliliği ve yenilenebilir enerjiyi biz kendimize stratejik alan olarak seçtik. 2006, 2007 ve 2008'lerde bunun öğrenim safhasını tamamladık, son üç dört yıldır da yoğun bir şekilde yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği kredileri kullanıyoruz.

Bankamız sanayi sektörüne yönelik kredilendirmelerle başladığı hayatiyetinde, sonra Turizm Bankasının birleşmesiyle turizm sektöründe de önemli pozisyonlar almıştır ve biz buna üçüncü faz olarak yenilenebilir enerji ve enerji verimliliğini de eklemiş durumdayız. Bir ihtisas bankası olmamız hasebiyle önemli bir bilgi ve deneyim birikimi sağlamıştır ve bu devam etmektedir.

Sektör büyüklüklerimizde imalat sanayi 13, finans var yüzde 15 -bunu bilahare çok kısa arz edeceğim- burada apeks bankacılığı (toptan bankacılık) bunlar da çoğunluğu imalat sanayisidir, eğitim ve sağlık, enerji ve enerji verimliliği yüzde 54, turizm yüzde 13'tür.

Kredilerimizin çoğunluğu yurt dışı kaynak olduğu için ve yatırım kredisi olduğu için dolar ve euro ağırlıklıdır. TL yatırım kredisini de aktif kullandıran bir bankayız.

Donuk alacaklarımız 2006'da yüzde 16 iken, şu anda 4,3 seviyelerine gelmiş durumdadır.

Kâr değişimini arz etmiştim.

Yenilenebilir enerji ve enerji verimliliğinde şu ana kadar 133 projeyi değerlendirdik, 86 adet projeye kredi tahsis yaptık. Bunların çoğunluğu hidroelektrik santrali ve sırasıyla enerji verimliliği, rüzgâr enerjisi, jeotermal 2 ya da 3 tane çöp gazı ve kojenerasyon yatırımlardır.

Kullandırmalar itibarıyla 44 proje aktif kredi kullanmaktadır şu anda, bunların yaklaşık 24 tanesi fiilen elektrik üretimine başlamış durumdadır. Bunların içerisinde -çok şükür- herhangi bir finansman hatası, mühendislik hatası ya da proje uygulama hatası bulunmamaktadır, devam eden

inşaatlarımızda da biz en uygun şekilde, en kısa sürede elektrik üretimine geçmeleri için yakından takip ediyoruz, kendi mühendis ekiplerimiz, ekonomistlerimiz ve mali analistlerimiz var diğer bankalardan farklı olarak.

Bunlar birkaç örnek, birkaç dakika arz edeceğim. Bugüne kadar kullandığımız kredilerle alakalı. Bu hidroelektrik santrallerden bir tanesi, bu jeotermal. Yine, bu gerçek bir resim. Tesisin atık ısıyla 41 dönümlük sera alanında Hollanda'ya ihraç edilen, fiilen üretilen domates üretiminin resmini göndermiş yatırımcımız bize. Bu firmanın yeni yatırımını da kredilendirmiş durumdayız, onun da bir yıl içerisinde üretime geçmesini bekliyoruz.

Yine 2 tane çöp gazı, bir tanesi İstanbul bölgesi. Bölgenin en büyük çöp gazından elektrik üreten tesislerdir. Geçmişte kamuoyuna mal olduğu üzere, metan gazı çok tehlikeli, patlayıcı bir gazdır, bu tesisler bu metan gazını yakarak elektrik enerjisi üretmektedirler. Yine aynı tesislerde atık ısıyla sera kurmak ve üretim yapmak mümkündür. İkinci bölge de Kayseri'dir. Kayseri de üretime başladı, butik bir tesistir, küçük ölçekli, ama biz yine de önemli bulduğumuz için koyduk. İstanbul'daki firma da Anadolu yakasının haklarını aldığı için, yeniden bir kapasite artımı için başvurmuş durumdadır.

Yine, enerji verimliliği alanında, demir çelik üretiminde ara safhalarda açığa çıkan istenmeyen gazların yakılarak elektrik üretilmesi amaçlı. Burada ismini zikretmedik, Kardemir. Kardemir'e biz önemli bir finansman sağladık, henüz üretime geçmedi, imalat devam etmektedir. Burada, tesis kendi ihtiyacı olan elektriğin tamamını kendisi karşılayacak ve burada önemli bir enerji verimliliği sağlayacaktır, ülkemizin enerji ithalatına karşılık kısıtlayıcı, sınırlayıcı etkisi bulunmaktadır.

Yine, ülkemizin önemli çimento zincirleri sahibi bir yatırımcıya, çimento tesislerinin modernizasyonu kapsamında bir enerji verimliliği kredisi sağladık, bunun kullandırımı başladı. Modernizasyon sonrası sağlanacak elektrik enerjisi tasarrufu, orta büyüklükte bir hidroelektrik santralinin üreteceği bir elektrik kadardır, bu da bir farklı alan olması açısından.

Biz, iki üç yıl kadar önce kalkınma bankacılığının önemli bir ürünü olan toptan bankacılık uygulamalarına da geçtik. Bildiğiniz üzere şubesiz bankacılık yapıyoruz. Şubesiz bankacılıkta küçük işletmelere ve küçük, orta işletmelere uzaktan finansman yapmanın çeşitli riskleri bulunmaktadır. Bunun için, biz yurt dışından sağladığımız uzun vadeli uygun kaynakları aracı bankalara aktararak ve kendi belirlediğimiz temalarla ve kendi belirlediğimiz bölgeler ve sektörlerde kullanılmak üzere kredi sağlıyoruz. Bu yönde bankalar ve leasing kuruluşlarının ciddi talebi bulunmaktadır, çok kısa sürede 227 milyon dolar büyüklüğe ulaştık. Bu alanda önemli bir faaliyet açığı vardır ve biz bu alanda büyümek istiyoruz.

Burada, 2008’de bir işlem yapılmıştı -grafikte de arz ediyorum- 2009’da iki işlem, 2010 ve 2011’de işlem sayısı 4’e çıkmıştır, bu alanda daha da aktivitemizi artırmak istiyoruz.

Yine, girişim sermayesi konusunda da öğrenim safhasındayız. Alternatif finansman tekniği olarak sermayenin finansmanı, krediye önemli bir alternatif olarak artan seviyede ilgi çekmektedir. Bu konuda, biz Avrupa’nın en büyük yatırım fonu olan Avrupa Yatırım Fonu’yla ortak bir sermaye girişim şirketine iştirak ettik, bu konuda da faaliyetlerimizi geliştirmek istiyoruz.

Yurt içi ve yurt dışında Kalkınma Bankasının diğer konvansiyonel piyasa bankalarından farklı özelliği, danışmanlık ve teknik yardım -yine uluslararası kalkınma bankaları tanımında bu hususiyet yazmaktadır- bu özelliğimizin de aktif ve gelişmesi önemlidir, bu alanda neler yaptığımızı kısaca arz edeceğim.

Finansman kuruluşlarına, müsteşarlıklara, meslek örgütlerine, üniversitelere ve bankalara çeşitli eğitimler veriyoruz proje finansmanı ve nakit döngüsüne dönük, bölgesel ve sektörel sektör analizleri yapıyoruz ve bu konudaki faaliyetlerimiz önemli seviyeye ulaşmıştır.

Yurt dışında bizim ölçeğimizde bir kamu kalkınma bankasının özellikle yurt dışından sağladığı yüksek hacimli bu kaynakların ilgi çektiğini görmekteyiz, çok yakın zamanda bugüne kadar bankamızın karşılaşmadığı bir ilgiyle karşı karşıyayız.

Suriye’de bir kamu kalkınma bankası için bir sözleşme imzalanmıştı, şu anda askıya aldık, faaliyetlerimizi inşallah ileride devam ettireceğiz.

Bunun üzerine, Kırgızistan’dan Kırgızistan’da bir kamu kalkınma bankası kurulması amaçlı bir talep gelmiştir, bu yönde faaliyetlerimizi başlatıyoruz.

Benzeri şekilde Karayipler’den bir heyet ağırladık birkaç ay önce, onlar da bir fon kurmuşlar. 13 ülke var Karayip Denizi’nde, bunların kamu kalkınma bankalarının kredi risk yönetimi ve proje yaklaşımlarının yetersiz olduğunu tespit etmişler ve kurulan fondan bu bankalara para aktarmadan önce kapasite artırımı ve teknik niteliğin geliştirilmesi amaçlı bir araştırmaya girişmişler ve bize başvurdular, biz de onlarla bir ön görüşme yaptık, bir teknik yardım çalışmasını başlattık.

Aynı şekilde Etiyopya’dan, eski Addis Ababa’dan kamu kalkınma bankası geldi. Bizim 1,5 milyar dolar seviyesine ulaşan dış kaynaklarımız onlarda henüz 17 milyon dolar ya da 17 milyon euro gibi bir Başkanı bize açıklama yaptı. Bu konuda kapasite artırımına ihtiyaçları olduğunu, özellikle az gelişmiş ülkelerde çok önemli kalkınma bankacılığı.

Yine Moritanya geçen hafta görüşecektik, randevuyu ertediler, Haziranın son haftası, 29 Haziranda gelecekler, yine talepleri aynı şekilde.

Bu şekilde dış faaliyetlerimizde de bir artış görülmektedir. Biz bunu ülkenin ekonomik gelişmelerinin paraleli olduğunu düşünüyoruz.

Yine, on dört yıl aradan sonra Asya Pasifik kalkınma bankalarına İstanbul'da ev sahipliği yaptık 25-27 Nisanda. Burada bakanlarımız ve Merkez Bankası Başkanımız konuşmalar yaptılar. Bu resimde de gördüğünüz kişiler, kendi ülkelerinin kamu kalkınma bankalarının üst düzey yöneticileri ve Genel Sekreterin söylediğine göre, son on yılda görülmemiş bir katılım oldu İstanbul'da. Burada Rusya, Çin, Japonya, Kanada, Almanya'dan tutun, bizim hiç tanımadığımız Vanuatu, Fiji gibi çok uzak ülkelerden de kamu kalkınma bankalarının üst düzey yöneticileri katıldı.

Kalkınma Bankası, gelişmiş ülke kalkınma bankaları paralelinde kamu politika ve hedeflerini gözetten, uzman personel kalitesini yükselten, yeni kaynaklar ve yeni finansal araçlar geliştiren, bölge ve yatırım ayrımı gözetmeksizin verimliliği önemseyen, ancak salt ticari odaklı olmadan dengeli kalkınma esaslarını gözetten bir kamu kalkınma bankası olarak ülkesine ve bölgesine yönelik kalkınma faaliyetlerini sürdürmeye devam edecektir.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Değerli üyeler, 2010 yılına ait üç adet öneri vardır.

Şimdi ilk öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

Borç ertelemeleri, yeniden yapılandırma ve itfa planına bağlamalarda erteleme ve yeniden yapılandırma işlemlerinin süreklilik arz etmeyecek şekilde firmaların durumlarının istihbaratla değerlendirilmeleri suretiyle sonuçlandırılması, borçlunun zaman kazanmaya yönelik olabilecek erteleme ve yapılandırma taleplerinin değerlendirilmeye alınmaması, vadesinde ödenmeyen alacakların gecikmelere meydan verilmeksizin idari ve yasal yönden takibinin yapılması.

BAŞKAN – Cevabı alalım.

Cevap:

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI A.Ş. GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN – Sayın Başkan, bu öneri donuk alacağa dönüşmemiş canlı ve yakın izlemedeki kredilerle ilgili bir öneridir. Bu tür firmaları biz yakından izleyerek raporlama yapıyoruz, düzenli raporlama. Firmadan gelen yeniden yapılandırma ve vade öteleme talebini bir rapora bağladıktan sonra değerlendiriyoruz, Yönetim Kurulumuza arz ediyoruz.

Burada BDDK'nın çok sıkı düzenlemeleri vardır, hangi koşullarda bu tür erteleme talebi yerine getirilir, hangi koşullarda yerine getirilmez. Biz bu konuda uyguladığımız politikanın isabetli olduğunu düşünüyoruz. Yine önerilerde de arz edilen konulara dikkat edeceğiz efendim.

BAŞKAN – Evet, öneriyle ilgili olarak söz talepleri var.

Siz lütfen not alın, sırasıyla Komisyon üyesi arkadaşlarıma söz vereceğim. Eğer sorulan sorular teknik bir hazırlık yapmayı gerektiren nitelikteyse, Komisyon tutanaklarının tarafınıza iletilmesinden itibaren on beş gün içinde yazılı olarak da cevap verebilirsiniz.

Haydar Bey, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu verilen kredilerin geri dönüşü ve takibe alınmasıyla ilgili başarı performans göstergesi nedir? Biraz evvel sunum yaptınız, 2010'daki performansınız. Ne yapacaksınız? Sektörde kullandırılan kredilerin, yani yatırım bankaları tarafından kullandırılan kredilerin, sizin bankanızdaki kredilerin oranlarına bakacaksınız. Sektörde bu 2,2 iken sizin bankanızda 6,8 ise, şimdi şunu iddia edebilirsiniz, “Bugünlerde biraz daha düştü bu oran.” diyebilirsiniz ama o tarihte, bahsettiğimiz tarihte eğer başarılı bir performans sergilediyseniz, bu oranın buna yakın olması gerekiyor. Yüzde 4'lük bir orandan bahsediyoruz, farklı bir orandan bahsediyoruz ve siz başarıdan bahsediyorsunuz, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunca sürekli denetlendiğini ve bunun dışına çıkmanın mümkün olmadığından bahsediyorsunuz ama buradaki arkadaşlar da bakarlarsa, Sayıştay raporlarında 50'nci sayfadan aşağı yukarı 63'e kadar giden sayfalarda, 2007 ile 2010 arasında kullanılan kredilerin takibinin ne kadar zor olduğu ve birkaç kez ödeme zorluğuna düşmesi ve ödememesi sonucu erteleme işlerine devam ettiğinizi gösteriyor. Hatta Sayıştay raporlarında size “Kardeşim, bunu ödemiyor, ödemediği de tespit edilmiş, sen hâlen niye bunu erteliyorsun?” diye sorular da soruyor.

Şimdi, biz, özel sektörün almış olduğu bu krediler ille hemen birinci ödemede gidin bunların yakasına yapışın, krediyi tahsil edin, tahsil edemezseniz ipotek işlemlerini devreye alın demiyoruz ki, böyle bir iddiamız da yok. Yani biz kurumları batırmaya çalışmıyoruz ama battığını böyle bağıra bağıra söyleyen kurumlar var. Bir ertelemişsiniz, iki ertelemişsiniz, üç ertelemişsiniz, gecikmişsiniz, dava açmakta gecikmişsiniz, bunun örnekleri Sayıştay raporunda var.

Şimdi, böyle bir performans sergilenirken, biz kanunlara uygun veya Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna uygun şekilde hareket ediyoruz, bunun için de burada bir şey yapma şansımız mümkün değil demek yanlış olur, bayağı bir şanslı olduğunuzu, çünkü Genel Müdüre Yönetim Kurulu kararıyla yetkiler verildiğini de görüyoruz burada. Genel Müdürün oluruyla birkaç defa batık olduğu tespit edilen, hatta batık olduğu tespit edildikten sonra ilave krediler verilen firmalar var. Firmaların isimlerini bilemiyoruz tabii, burada kodlarla geçtiği için.

Bana göre, 2007'den sonra kullandırılan kredilerde sıkıntı olduğunu düşünüyorum, firmalardan toplam kredi alacağının yaklaşık 78,2 milyon TL olduğu -şu anda kaç lira olduğunu bilmiyorum ama 2010 tarihi itibarıyla söylüyorum- yakın izlemeye kredi talepleri 30,4 milyon TL kalıntı göstermiştir diyor ve 22 firmadan 78,2 milyon TL kredi alacağı var ve bu da yüzde 6,9'a tekabül ediyor kullandırdığınız krediler arasında, bu da yüksek bir oran.

BAŞKAN – Evet, Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de bu önerinin, tabii, eğer bankanın çok hassasiyetle üzerinde durması gereken müşterileri varsa tamam da ama buradaki ifadelere katılmadığımı söylemek istiyorum. Şimdi, burada borçlunun zaman kazanmaya yönelik olabilecek erteleme ve yapılandırma, yani borçlu ne için ister ki ertelemeyi veya yapılandırmayı, elbette zaman kazanmak için ister, yani işlerinin daha da toparlanması, daha rahat ödemeleri yapması için ister.

Sonra, Kalkınma Bankasını yine ben diğer bankalardan ayırt etmemiz gerektiği düşüncesindeyim. Yani normal, burada ticari bankacılık yapan bankalarla Kalkınma Bankasını yan yana koyup onlarla değerlendirmenin çok doğru olmayacağı kanaatindeyim. Hatta ben şunu da eleştirebilirim: Bunu iyi bir şey olarak koymuşlar ama mesela İMKB’da işlem gören bankaların 2011’e 3, 2012’ye 3 dönemi net dönem kârları değişimi, Kalkınma Bankası yüzde 1.083 daha fazla kâr etmiş. Ben bunu eleştiririm, yani Kalkınma Bankasının diğer bankalardan çok daha fazla kâr etmesi bana göre bir marifet değil. Yani hem sektörlerin gelişimi için destek veren bir bankasınız hem de diğer ticari bankacılık yapanlardan çok daha fazla kâr ediyorsunuz. Yani bu bir çelişkidir bence. O zaman başka şeyleri de gözden geçirmeniz lazım. Yani kalkınmasını istediğiniz sektörlerin üzerinden fazla para kazanıyorsunuz demektir diğer bankalara göre.

Buradaki donuk alacaklar veya donuk alacaklara düşmemesi için bankanın elbette yapması gerekenler vardır, yapıyorlardır da ancak bana göre Kalkınma Bankasının çok daha toleranslı, tabii belli kurallar çerçevesinde, birtakım suistimaller olmadan bu tür, yani donuk alacaklara düşmemesi için de borçluların ödemelerini çok daha rahat ödemeleri için bence çok daha toleranslı, ama tolerans sınırlarını da belli çerçevelere oturtmak kaydıyla bu öneriye ben de çok fazla katılmadığımı ve hatta ifade ettiğim gibi, bu sizin yaptığınız yüksek kârları da eleştirdiğimi söylemek istiyorum. Yani bu ödemelere, yani donuk alacaklara düşmeden yaptığınız bu şekildeki ertelemelerin sayısı ne kadardır, yani çok fazla mıdır, rakamlar ne kadardır, bunları da merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, tabii, bu Türkiye Kalkınma Bankasıyla ilgili olarak geçmişte de çok sıkıntılar vardı. Evvela alınan teminatlar doğru dürüst incelenmiyor, yani kredi verilirken hakikaten alınan teminat ileride bankanın bu alacağı ödenmediği takdirde bunu karşılayabilecek seviyede midir, değil midir diye bu konuda ciddi bir araştırma da yapılmıyor. İşte, 2010 sonu itibarıyla 105 firma takip edilmiş, en büyük alacaklı olduğu kurum 15 milyon lira civarında, aşağı yukarı 50-60’ ın tane böyle 10 milyonun üzerinde bankaya borçlu olan kişiler var.

Şimdi, siz “Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu bizi denetliyor.” dediniz ama, maalesef, daha önce bizim milletvekili arkadaşlarımızdan, Mersin Milletvekili Ali Rıza Bey size birtakım sorular sormuş, işte, diyor ki mesela, “Bankanın Denetim Kurulunda görevli Başbakanlık Teftiş Kurulu Başmüfettişi Bahri Kızılkaya’nın bankanın Denetim Kurulu üyesi, Başbakanlık müfettişi Kenan Işık’ın bankanın iştiraki Kalkınma Yatırım ve Menkul Değerler Kurulu üyesi olarak görev yaptığı doğru mudur?” Yine “Başbakanlık müfettişi olan Mustafa Balcı adlı kişinin Genel Müdürün kayınbiraderi olduğu söyleniyor.” diyor. Yani bunun gibi...

Yine, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunda görev yapan Teftiş Kurulu üyelerinin sizin bankaya birtakım yakınlarını yerleştirdiği -onu tümü üzerinde de söyleyeceğim- bunların haksız olarak, yani bir kamu görevlisinin on sekiz, yirmi yılda kazandığı makamlara hemen atandığı söyleniyor. Böyle teftişiyle çok yakın ilişki içinde olan bir yönetimin bu hesaplarının teftiş tarafından sağlıklı incelendiği konusunda kuşku duyuluyor. O bakımdan, sizden önceki Genel Müdür zamanında verilen...

Siz yeni geldiniz galiba değil mi?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI A.Ş. GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN – İki yıl oldu.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Evet, 2010’da herhâlde başladınız?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI A.Ş. GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN – 2009 Eylülde bankaya atandım efendim, 2011 Marttan bu yana vekâlet ediyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Tamam, yani verilenlerin siyasi baskılarla da verildiği konusunda çok ciddi söylentiler var, onlar önemli değil, önemli olan verilen kredinin tahsil edilip edilmediği bizim için önemli. Tabii ki siyasi de yatırım yapabilir, siyasi olmayan da yatırım yapabilir, ama önemli olan bankadaki bu görevlerin sağlıklı yapılması ve bu, yine milletvekillerinin size zamanında sorduğu sorulara da lütfen doğru dürüst cevap verin ki biz de bunlar doğru mudur değil midir konusunda bir şey olalım. Bence, bankanın yaptığı işlemlere göre takibe intikal eden alacakları çok fazla.

Bir de dış ilişkilerden bahsettiniz de dış ilişkilerde bence çok dikkatli olmak lazım, yani yabancı kurumlara, yabancı devletlere açacağınız kredilerde sağlıklı teminat almak lazım. Eğer sağlıklı teminat alamazsanız, o zaman, geçmişte yapıldığı gibi, birçok bankalar teminat mektubunu veriyorlardı, onlar tahsil edilmeyince bu defa bankanın üzerinde kalıyordu. Bence, bankanın görüntüsü, kredilerin takibi ve verilmesinde çok sağlıklı hareket etmediği izlenimi doğuyor, bunun doğmaması için gerekli çabanın gösterilmesi gerektiğine inanıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İSTANBUL) – Sayın Başkan, değerli üyeler; şimdi, öncelikle Sayıştay önerisi sanıyorum ki bu kredilerin gelecekte ölü kredi olması, tahsili imkânsız kredi olması endişesiyle getirilmiş bir öneri, kredinin de bu şekilde batık kredi hâline gelmesinin önündeki en önemli engel de teminat kalitesinin sürekli izlenmesi. Sadece kredinin verildiği aşamada değil, kredinin yaşadığı sürece izlenmesi önemli bir şey. Bence Sayıştayın önerisine öyle de bakmak gerekiyor, ama biraz dilinde ben de şey yaptım, hani bankacılığın bir lisanı var -Yüksek Denetleme Kurulunun denetçileri de bu konuda tecrübelidir- diline biraz daha bankacılık jargonunda dikkat edersek bence iyi olabilir gibi geliyor.

Şimdi, benim sormak istediğim, bana ulaşan bir bilgiye göre, Urfa’da bir 5 yıldızlı otel inşaatına bir kredi açılmış, bu kredi yedi yıl vadeli, 8 milyon avro tutarında, iki tane teminat alınmış, yine bendeki bilgilere göre, 80 milyon avro ve 12 milyon TL olmak üzere gayrimenkul kredisi alınmış...

BAŞKAN – 80 milyon mu, 8 milyon mu?

AYKUT ERDOĞDU (İSTANBUL) – 80 milyon avro görünüyor.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hakiki teminat...

AYKUT ERDOĞDU (İSTANBUL) – Ben anlatayım...

BAŞKAN – Buyurun, devam edin lütfen.

AYKUT ERDOĞDU (İSTANBUL) – Daha sonra bu firmanın iflasının ertelenmesi talebi olmuş mu? Böyle bir firma var mı? 6,3 milyon avro kredi Türk lirasına çevriliyor, 15,6 milyon diye teminat şeyi, takibat başlıyor. Burada, tabii, ilginç birtakım şeyler oluyor, bu 80 milyon avro denilen arazinin değerinin bilirkişi raporuyla 11 milyon TL olduğu asıl itibarıyla, ancak satış kabiliyetinin düşük olduğu kanaatine varılıyor.

Sonra bu firmayla yapılan anlaşmada diyor ki “Yüzde 20’sini geçmeyecek ilk ödeme, avans ödeme.”, ilginç bir şekilde yüzde 40’a çıktığı söyleniyor burada. Otelin yüzde 53’ü bitiyor, daha sonra tamamlanıyor galiba ama nasıl işletileceği çok belli değil.

Burada daha ilginç bir durum da şöyle ortaya çıkıyor: 12 milyon olarak, ilk etapta 80 milyon avro ve 12 milyon TL olarak gösterilen gayrimenkulün değeri yapılan ekspertiz incelemesi sonucunda 214 bin TL çıktığı söyleniyor. Yani metrekaresi 1.400 lira gösterilen 8.573 metrekare arsanın, aslında metrekaresinin 25 lira olduğuna yönelik bir ekspertiz raporu olduğu söyleniyor.

Bu durumda, bu bana gelen bilgiler, işte, Ankara 6. Asliye Ticaret Mahkemesinde iflasın ertelenmesi davası bilgisi de dâhil olmak üzere bu bilgiler doğru mudur? Böyle bir kredi işlemi var mıdır? Kredi işlemi olabilir, doğaldır, ama mühim olan buradaki bu teminatlarla alakalı bilirkişi raporları doğru mudur? İlk anlaşmada yüzde 20’den fazla kullandırılmaması istenen firmaya yüzde 40 kullandırılmış mıdır? Kredinin geri ödemelerinde bir sıkıntı var mıdır? İflasın ertelenmesi davası açılmış mıdır? Bu konularda banka yönetimi bilgi verirse sevinirim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Ahmet Bey, buyurun.

AHMET YENİ (Samsun) – Değerli arkadaşlar, Alt Komisyon Başkanı olarak, biz buraya gerçekten iki hususu taşıdık.

Birincisi, yani önemli olan bankalarda, mevduat bankalarında para toplama ve bunu kullandırmak, burada da Kalkınma Bankamızın temin ettiği kaynakları geriye dönecek şekilde kullandırmak, yani bizim esas bankalarda üzerinde durmamız gereken hususlar. Ben cebimdeki parayı kullandırıyorum ve bunu nasıl geri tahsil edeceğim meselesidir. Onun dışındaki detaylarla mutlaka ilgileneceğiz ama esas bunun üzerinde duralım diye, bir nevi genel bir öneri şeklinde de taşıdık bunu buraya. Bütün bankalarda mutlaka alacakları üst komisyona taşıyoruz, çünkü çok önemli, biz mevduatımızı, topladığımız paraları, temin ettiğimiz kaynakları geriye dönecek şekilde kullandıramıyorsak bu iş biter. Yani yönetim bu zaten, onun dışında, işte, personelle ilgili, efendim, diğer alışverişlerle ilgili konular konuşulur, bunların üzerine gideriz, bunlarda yanlışlık olmaması lazım, ancak en önemli husus, bizim Sayıştayımızın da gündeme getirdiği bu 1'inci öneridir. Bunun üzerinde ciddi ciddi durmamız lazım, ilerisi için de durmamız lazım, belki bugün burada konuşulacak olan konular 2010 yılı içerisinde raporlara girmemiş olabilir ama Kalkınma Bankamızın ve diğer tüm kamu bankalarının kaynaklarının ne şekilde kullandırıldığını biz KİT Komisyonu olarak, millet adına, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına KİT Komisyonu sonuna kadar takip ediyoruz ve edeceğiz.

Burada, zaman zaman firma isimlerini konuşmuyoruz sır kavramı dolayısıyla ama inanın, birçok arkadaşımız bunların hangi firma olduğunu zaten biliyor. Bankacılık sektöründen, biraz mali piyasayla ilgilenen herkes bu firmaların kim olduğunu yakinen bilir. Bizim üzerinde duracağımız en önemli husus, bugün, burada Kalkınma Bankasının bugün itibarıyla belki, kalkınma bankaları ortalamasında geriye dönüşleri fena gözüküyor ama bizim Kalkınma Bankamızın kaynaklarının kimlere ne şekilde kullandırıldığını mutlaka bizim burada tartışmamız lazım çünkü gelecekte Kalkınma Bankasının daha ileriye gidebilmesi bakımından mutlaka bugün burada bunu tartışacağız.

Değerli arkadaşlar, bu öneriyi onun için buraya taşıdık.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Metin Bey, arkadaşlarımızın sorularını duydunuz.

Buyurun.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

2010'da yüzde 6,8 Sayıştay denetimimizin raporlarında yer verilen rasyolar doğrudur. Bugün, bu rakam 4,3'ün altına gerilemiş durumdadır. Bizim donuk alacak rakamımız sektörün biraz üzerindedir. Bunun çeşitli nedenleri var. Bir kısmı geçmiş yıllardan gelmektedir. Bir kısmı diğer kamu

bankalarının burada size arz ettiği üzere, biz donuk alacaklarımızı satamıyoruz, varlık yönetim şirketlerine donuk alacaklarını iskontolu satıyorlar diğer bankalar ve bu satış işlemleri 4-5 milyar TL'leri geçmiştir. Bunlar donuk alacaklarını aktiflerinden siliyorlar.

Bir diğer neden, bizim kredilerimizin hepsi teminatlı. Bu teminat alacak tahsili sırasında hem artı hem donuk alaktan silemediğimiz için teminatları tamamen sıfırlamadan muhasebe mantığında silemiyorsunuz ve donuk alacak olarak takip etmek zorundasınız.

Bizim portföyümüzde kısa vadeli krediler, işletme kredileri, tüketici kredileri, konut kredileri bulunmamaktadır. Bunlar da donuk alacaklarda tahsil sürelerini beş yıl ve on yıla kadar çıkarmaktadır. Bu İcra İflas Yasası uygulamaları özellikle yatırım kredilerinde, alacak tahsilatında bankaları çok zor duruma düşürmektedir. Bu konuda Bankalar Birliği Başkanı ile bir heyet Sayın Adalet Bakanımızı ve Müsteşarımızı ziyaret etmiştir. İcra İflas Yasası'nda, özellikle iflas koruma maddelerinde dört, beş yıla kadar alacaklıya süreler tanınmaktadır. Maalesef, her yıl erteleme hakkı hâkimdedir. Hâkim bir yıl içerisinde herhangi bir performansı olmasa dahi izin, ek süreleri vermeye devam etmektedir. İflas koruma süresince de hiçbir nakde dönüş faaliyeti gerçekleştiremiyorsunuz.

Sayın Başkan, sayın üyelerim; bir diğeri bu yüzde 2 küsur olarak raporlanan kalkınma ve yatırım bankaları grubu içerisinde özel sektör kalkınma bankası var, sektörde o grubun bakiyesinin çoğunu oluşturan, donuk alacağı sıfıra yakındır, sadece İstanbul ve Marmara Bölgesi'nde çok büyük kurumsal firmaları kredilendirmektedir.

Bir diğeri, yine bir kamu kalkınma bankamızdır, Karşılık Yönetmeliđi'ne tabi değildir ve donuk alacak raporlaması yapmamaktadır. Bu tür bankalar, büyük rakamı olan üç dört bankayız biz, biz de artık onların içerisinde aktif büyüklüğümüz itibarıyla zikredilmeye başladık. Bu dört bankadan biraz farklı bir hususiyetimiz var. Bunlar bizim donuk alacağımızı biraz yükseltmektedir. Yüzde 16'lardan, yüzde 4,3'e geldik ve biz bunu daha da aşağıya çekmek istiyoruz. Benim 2002 yılında görev yaptığım çok büyük bir özel sektör bankasında donuk alacak rasyosu yüzde 15'i geçmişti. Yıllar içerisinde bunu yönetmek mümkün ve biz de kamu kalkınma bankası olarak gelişmekte olan yörelere ve ilk müteşebbislere de yatırım yapmak zorundayız. Bu konuda stratejimizi değiştirdiğimiz anda, hemen donuk alacağı çok aşağılara çekebiliriz ama biz bunu yapmıyoruz yani performans riski var, bankanın kredilendirmeleri sonucunda ilk defa hastane sahibi olmuş 3-4 tane doktorun ilk defa hastane sahibi olduğu işlemlerimiz var. İlk defa hidroelektrik santrali sahibi olan, daha önce bu şekilde hiçbir deneyimi olmayan ve ilk defa bizim kredilerimizle bir hidroelektrik santrali sahibi olmuş yöresel müteşebbisler var. Bu, bankamızı diğer bankalardan ayırmaktadır. Fakat, bir şeyin çok burada arz edilmesi gerekiyor: Biz teminatları muhakkak alıyoruz yani kredilerimiz teminatsız değil, donuk alacağımızın yüksek olmasının birkaç nedeninden bir tanesi de budur, ana neden değildir tabii.

Nakde çeviremiyorsunuz, sanayi tesisleri, birkaç yıl taraflar arasında borcun kesinleştirilmesi sürüyor. Birkaç yıl kıymet takdiri, tarafların itiraz hakları var, bazı dosyalarda birkaç yıl sırf taraflara, hak sahibi olan taraflara tebligat birkaç yıl sürebiliyor. Yerel mahkemede satışını istemeniz birkaç yıl sürebiliyor ve bunun Yargıtay tarafı var. Yargıtaydan tekrar yerel mahkemeye dönüyor, tekrar müzakere, tekrar satış, karar düzeltme hakları var. Arada dört, beş yıllık da bir tehiri iflas korumasına başvuruyorlar. Bunlar, on yıla kadar hiç para alamadığınız dosyalar.

Bizim canlı-donuk önemli sayılabilecek 200 adet firmamız var. Bu 200 adet firmanın ortalama kredi büyüklüğü 5 milyon TL'nin üzerine çıktı. 200 milyon TL aktif büyüklüğünü bu banka 2,2 milyar TL'ye taşıırken, kredileri orta ve büyük ölçekte kullandırdı. Bunların bir tanesi donuğa dönüştüğünde donuk alacak rasyonuz 1-2 puan yukarı gidebiliyor, bir tanesini tahsil ettiğiniz de donuk alacak rasyonuz birkaç puan aşağıya gidebiliyor. Aktifi, inşallah, daha büyük yerlere getirdiğimizde böyle tek bir iki firmanın donuk ya da canlar arası hareketliliğinin rasyonuzu çok fazla etkilememesini istiyoruz. Bu, kredi yönetimi açısından da zor bir şey.

Birincisine verebileceğim cevaplar bunlar.

Sayın Milletvekilimizin dış faaliyetlerimizle ilgili açıklamasında ben arz etmekte eksik kaldım. Biz, bu bankalara kredi vermiyoruz, sadece finansal işleme konu etmiyoruz. Bu konuda da bize, bankamızı yönetenler tarafından tavsiye ve telkinler var. Biz sadece teknik yardım... Kimisinin TİKA'dan bütçesi var, kimisinin kendi bütçemizden cüzi seyahat giderleri ve arkadaşların orada geçirecekleri zamanlardaki şeylerini karşılıyor. Bir yurt dışı kredilendirme yapmıyoruz, o Eximbank'ın alanı.

Bir de kâr artışını, gazetelere de çıktığı için ve burada gündeme gelebileceği için biz koyduk.

Yine sektöre göre öz kaynak kârlılığımız henüz istenen seviyelerde değil. Sektör yüzde 12-13'lerde biz yüzde 7,7'deyiz ama kârı da gözetmek zorundayız, kanunumuzun 1'inci maddesinde "Kârlılık ve verimlilik esasına göre faaliyet göstermelidir." diyor. Biz, çok high light etmek, öne çıkarmak istememiştik, böyle bir gerçek oldu, gazetelerde de yer aldı, onun için koyduk.

Bunun dışında, 2011'de raporlarda yer alan, Sayıştay denetimi raporlarında, dış önerilerde yer alan Urfa'daki bir otelle ilgili bir açıklama talebi var. Arzu ederseniz cevap veririz ama 2011'in gündeminde.

Sayın Başkan, sizin isteğinize göre ben açıklama yapabilirim efendim.

BAŞKAN – Şöyle: Arkadaşlarımıza şu anda verebildiğiniz kadar cevap verin ama eğer detaylı bir çalışma şeklinde yazılı verecekseniz... Çünkü sorunun cevabını verin. Biz 2010'u görüşüyorsak da soru sorulmuştur çünkü.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN –
Tamam efendim.

Arz edeyim efendim: 2009 yılında kredi için başvurmuştur firma bize. 2010 yılında kredi tahsisi gerçekleşmiştir. 2010 yılı sonu ve 2011'in birinci yarısında kredi kullandırılmaları devam ederken krediyle ilgili borçlunun tehiri iflas, iflas korumaya başvurması üzerine biz de krediyi donuk alacak olarak sınıflandırıp yasal takip yapmak zorunda kaldık. 2011'in Eylül, Ekim aylarından itibaren de donuk alacakta izliyoruz.

Burada Sayın Vekilimizin arz ettiği şeyleri ben çok detaylı aktarabilirim. Şöyle anlatayım: Bir tehiri iflasla ilgili mahkeme bir bilirkişi tayin etti. Bu bilirkişi borca batıklık tespiti yapmak zorunda mahkemeye ya da borca batıklık olmadığına dair bir rapor hazırlamak zorunda. Mahkemenin konusu firmanın iflasının tehirine karar vermek ya da iflasına karar vermektir. İlk rapor kabul edilmedi mahkeme tarafından, ikinci rapor da kabul edilmedi, üçüncü rapor da kabul edilmedi. Şu anda, duyduk, yeni bir rapor çalışmaları var. Hazıranda bir celse var. Bizim arkadaşlarımızın 2009 yılında Şanlıurfa belediye sınırları içerisinde Antep yolu üzerinde Balıklıgöl'e 1000 metre kadar, oradaki Hilton Oteline 800 metre mesafede 8,5 dönümlük bir yer var efendim, bizim arkadaşlarımız buraya 12 milyon TL kıymet takdiri yaptılar, kredi tahsis aşamasında. Bu 12 milyon TL'lik kredi teminat olarak....

AHMET YENİ (Samsun) - Hilton'a çok mu yakın bu?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN - 1000 metre kadar efendim. Balıklıgöl'e de yine 1000 metre kadar.

AHMET YENİ (Samsun) - Peki, 219 bin lira değeri...

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN - Onu arz edeyim efendim. Onu, arzu ederseniz, uzun anlatabilirim.

Bilirkişi raporlarında borca batıklık ispatı gerekmektedir. Bunun için, aktifin kıymetlerinin tespiti ya da pasifin kıymetlerinin tespiti yapılmaktadır. İlk bilirkişi raporunda şöyle bir ifade var, bilirkişi diyor ki: "Biz fiziksel imkânsızlıklardan dolayı Şanlıurfa'ya gidemedik. Şirketin genel müdürü bize 'Otelin arsası 219 bin TL.' dedi, biz de bunu böyle dikkate aldık." Burada hiçbir bilirkişi kıymet takdiri yok. Bu 8,5 dönüm yerin 40 bin metrekare kapalı imar izni var, devlet karayoluna cephesi var, 252 metrekarelik bölümünde benzin istasyonu imar hakkı var. Bilirkişiler, tehiri iflasa karar vermek üzere rapor hazırlayan bilirkişiler, burada bir pasif açığı ispat etmek zorundalar ve burada aktifteki varlıkların kıymetini kayıtlı değerler üzerinden göstermeye çalışırlar ve bundan bir buçuk ay önce bu bilirkişi bu raporunu hazırlarken firmanın tehiri iflas başvurusu üzerine taşeronlardan bir tanesi de Gaziantep İcra Mahkemesine başvurarak alacak takibi başlatmış. Bu alacak takibine ilişkin olarak mahkeme bir bilirkişi tayin etmiş. Bu bilirkişi bir tehiri iflas müzakeresi yapmadığı için daha objektif olduğunu düşünüyoruz, bu bilirkişi aynı yere giderek 5,3 milyon TL , bu taşınmaza yine başka bir mahkemenin başka bir bilirkişisi 5,3 milyon TL kıymet takdir etmiş. Biz

kredi usulünde ilk kullandırılmamızda ilk 1,5 milyon euro kredi verdik ve ikinci 1,5 milyon euro kredi verdik. Banka uygulamamız gereği 12 milyon TL olan kıymet takdiri düz arsa olduğu için net ekspertizine çekiyoruz, biz bunu 7 milyon TL olarak kabul ediyoruz krediyi kullandırırken. Gaziantep bilirkişisinin 5,2 milyon TL kıymet takdiri, o da bir mahkeme kararıdır, o bile dikkate alınsa bizim 7milyon TL'mizle, Gaziantep'in 5,2 milyon TL'si arasında çok bir fark olduğunu düşünmüyoruz. Bilirkişi raporu kendi içerisinde çok fazla çelişkiler içermektedir. "Yöreye sorulmuştur." denilmektedir. Yörede hangi emlakçılarla görüşüldüğü bilgisi yoktur, telefon numaraları yoktur. Bizim arkadaşlarımız yönetim kuruluna kredi dosyasını arz ederken kıymet takdir raporlarında yörede ziyaret yapıldığını, tapuya gidildiğini ve belediyeye gidildiğini, bölgedeki emlakçılarla görüşüldüğünü... Hangi emlakçılarla? Mesela EMPA ya da Eskiđi gibi, Eskiđi'nin Şanlıurfa bölgesindeki emlakçıyla da görüşülmüş, buralardan alınan kıymetleri dikkate almaktalar. Buradaki 210 bin TL diyen bilirkişinin raporu şu an itibarıyla mahkemede kabul görmemiştir. Bu, kabul görmeyeceği anlamında da değildir fakat biz Gaziantep'teki üçüncü kişinin alacağını tahsili için açılan icra davasındaki Gaziantep mahkemesinin tayin ettiği bilirkişinin 5,3 milyon TL olduğunu, bunun da ayrı bir veri olarak ortada olduğunu da sayın vekillerimizin, sayın komisyon üyelerimizin bilmesini arzu ediyoruz.

Bir diğer teminat kredi kararında şöyle dikkate alınmıştır: Bu da 3 milyon metrekare büyüklüğünde bir tarım arazisidir, 5 bitişik parselden oluşmaktadır. Urfa'nın bir kazasındaki ilçe tarım müdürünün yazdığı metrekaresinin 5 TL olduğu yönünde bir tespit var. Bizim arkadaşlarımız bunu 3,5 TL civarında dikkate almışlar. Buranın da biz değerli olduğunu düşünüyoruz. Zaten raporlarda da kıymetinin düşük olduğu söylenmiyor. Bankamız raporunda satışının güç olduğu yönünde bir tespit var. Bu, 2011 yılı dış önerilerinde yer aldı. Bunlar önümüzdeki sonbaharda müzakere edilecek. Biz bunu ek teminat olarak aldık. Otelin teminatı bile bizim için normal bir bankacılıkta, kredi kararı vermekte ya da kullandırmakta yeterliydi. Üçüncü ve dördüncü kullandırmalarda otel inşaatı gelişmiş durumdaydı. Yine Gaziantep'teki bu bilirkişinin tespitine göre yaklaşık 25 milyon TL civarında şu anda natamam kapalı alan inşaatının kıymet takdiri var, bizim de bu rakamın daha fazla olduğu yönünde tespitlerimiz var. Şu anda otelin de bir kıymeti oluştu, sadece ilk verilen aşamada değil. Biz kredinin teminatlı kullandırıldığını düşünüyoruz. Kredi kararında da aranması gereken teminatların bankacılık usul ve esaslarında yeterli olduğunu düşünüyoruz.

Sayın Vekilimizin avansla ilgili...

BAŞKAN – Yalnız ben bir şey soracağım.

Orada bir tereddüt kalmasın yani 80 milyon eurodan bahsetti. 8 mi 80 mi?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN - Arz edeyim efendim.

Şöyle efendim: Münferit ipoteklerin alt alta toplanmasından kaynaklanıyor. Bunların aslında toplamı 60-80 milyon euro etmiyor efendim, ayrı ayrı kuruyoruz ve biz kıymet takdirinin çok üzerinde ipotek kuruyoruz, geçmişte yaşadığımız nedenler var. Burada Türk hukukunda anapara ipoteği ve üst sınır ipoteği var. Anapara ipoteğinin uygulamaları farklıdır, üst sınırın ipoteğinin uygulamaları farklıdır. Biz, ileride ipoteğimiz açıkta kalmasın diye yüksek tutar belirliyoruz. Mesela kıymeti 10 milyon dolar bile olsa biz 30 milyon dolarlık bir ipotek kurabiliyoruz.

Arzu ederseniz, otelin şu anda bitmek üzere olan inşaatının resimlerini gösterebiliriz efendim, yanımızda getirdik.

Bunu da arz edeyim efendim.

BAŞKAN – Neyse, seneye şey yapacağız zaten, Sayıştaydaki arkadaşlar da zaten takip ediyorlar.

İki arkadaşımızın ilave söz talepleri var.

Ahmet Bey buyurun.

AHMET YENİ (Samsun) – Ben, şunu öğrenmek istiyorum: Kullandığınız kredilerin ne kadarı gayrimenkul ipoteği, ne kadarı teminat mektubu? Bunu sormak istiyorum.

Bir de 1 milyon doların üzerindeki tüm kredilerinizin, firma ismi zaten veremeyeceğinize göre, teminat yapısının bir cetvel hâlinde dökümünü istiyoruz.

Bir diğer husus, bu kredi, biraz evvel bahsedilen kredi kullandırılmadan önce ekspertiz raporu gayrimenkul değer tespit çalışmasına gitmeyen arkadaşlarla -gitmemişler anlaşılıyor- alakalı ne gibi işlemler yaptınız? Yani sizi, Yönetim Kurulunu...

BAŞKAN – Bilirkişi gitmemiş.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN - Bilirkişi efendim o. Mahkemenin tayin ettiği bilirkişi. Bizim arkadaşlarımız defalarca gittiler.

AHMET YENİ (Samsun) – Yani kredi kullandırılmadan önce kurumun elemanları gidip gayrimenkul değer tespiti yapmışlar mı?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN - Evet efendim. Hatta kendi resimlerini de çekiyorlar ilerde tartışma olmasın diye.

AHMET YENİ (Samsun) – İkinci “80 milyon mu, 8 milyon mu?” sorusunun cevabını alamadık. Kaç euro?..

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN – 6.2 milyon euro verdik efendim. Kullandığımız tarihli kurlardaki TL karşılığı 12 milyon TL, devalüasyon nedeniyle 15, 6 milyon TL.

BAŞKAN – Yani 80 yok.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN - Hayır. Tahsis edilen kredi 8 milyon euro...

AHMET YENİ (Samsun) - Bir de bunun karşılığı teminat ne kadar ipoteginiz var rakam olarak?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN - 8 milyon euro kredi tahsis edildi. Kredi tahsis edilirken bankamız kayıtlarına göre 12 milyon TL arsa değeri, 11 milyon TL de tarlaların, tarım arazilerinin değeri olmak üzere 23 milyon TL teminat alındı efendim.

AHMET YENİ (Samsun) – Otel bina inşaatı yapılmadan önceki dönemde.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN - Yapılmadan önce efendim.

AHMET YENİ (Samsun) – Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Haydar Bey, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben şeyi merak ettim, “Bu donuk alacaklar konusunda diğer bankaların yaptığı uygulamayı biz yapamıyoruz.” dediniz yani devretme konusu, satışı konusu ama 11707 no’lu firmada bu işlem yapılmış. Nasılsa anlaşılamamış, Sayıştay raporunun 65’inci sayfasında var. Bayağı bir ilerleme kaydedilmiş ama kiminle yapılmış bu? Asia Dept. Managment Hong Kong Limited diye bir ADM Kapital diye bir firmayla ya da bankayla, bilemiyorum, böyle bir şey yapılmış. Bunun hukuksal veya kanunsal bir şeyi mi var bizim devlet bankalarında yoksa siz mi tercih etmiyorsunuz bunu?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN - Şöyle efendim: Biz bunu zamanında ilgili otoritelerle de görüşmüştük. Sayıştay denetçisi, o zaman bankamızı denetleyen denetçilerimizle de bu konuyu istişare etmiştik. Bu konuda diğer kamu bankası genel müdürlerinin de açıklamaları var. Türkiye’de üç dört tane varlık yönetim şirketi var. Bu varlık yönetim şirketleri bankaların donuk alacaklarını portföy olarak satın alıyor. Önce inceleme yapıyor. Örneğin, 20 bin tane kredi kartı alacağı, toplam alacak tutarı 2 milyon TL farz edelim, bunu yüzde 80 iskontoyla 150 bin TL’ye satın alıyor, kendisi takip ediyor ya da orta ölçekli tesislerin teminatlarını değerlendirerek kırdırma oranları çok yüksek. Mesela 2 milyon dolar alacağınız var sadece yüzde 20’si kadar bir ödeme yapıyor. Bunun kamuda henüz pratiği yok. Biz, önce bir kamu bankasının bunu yapmasını bekliyoruz. Önce büyük kamu bankalarından bir tanesi yaptıktan sonra biz de bunu değerlendirmeye alacağız.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Dardanel’le ilgili...

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN - Dardanel’deki firmada kastedilen o olabilir. Orada alacaklı bankalar, bir uluslararası fon kuruluşu ve

Türkiye’de gıda sektöründeki en büyüklerden bir tanesi bu şirkete talip oldular ve kendileri satın alıp kendileri işletmek üzere bu işe talepkâr oldular. Biz de belli oranda iskonto yaparak, diğer kamu bankalarına paralel, bu işe girdik, son anda bir banka bu işlemde beklentilerini artırdığı için müzakereler olumsuz sonuçlandı.

BAŞKAN – Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET GELDİ (Giresun) – Başkanım, ben burada bilirkişi deyip de bu işin peşinin bırakılmasını doğru bulmuyorum yani bilirkişiler...

BAŞKAN – Hangisini diyorsunuz? Urfa’yı mı?

MEHMET GELDİ (Giresun) – Burada yanlış beyanda bulunan bilirkişilerle ilgili takipte bulunulması lazım ve yasaklanması için de mücadele edilmesi lazım çünkü bilirkişiler tespit yapıyorlar, veriyorlar, yargı peşinden gidiyor. Ondan sonra, nereye kadar dava devam ediyor? Bir süre herkes peşinden gidiyor bu yanlış kararların. Bir bilirkişi birkaç defa cezalandırılırsa bilirkişiliği yasaklansın. Böyle bir şey olamaz yani bu kadar duyarsız bir bilirkişi raporu olacak... Biz bilirkişi deyip geçmemeliyiz. O yüzden, bilirkişiyle ilgili soruşturma yapıp işlem yapılması lazım, yasaklanması lazım. Burada art niyet olduğu belli.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Ahmet Bey, bugün alt komisyon başkanısınız diye üçüncü kez söz alıyorsunuz. Son... Başka söz vermeyeceğim arkadaşlar, kimse talepte bulunmasın.

AHMET YENİ (Samsun) – Katkı sağlamak için.

Değerli arkadaşlar, rapor gelmedi ama bu otel inşaatı yükseliyor dedik. Sizin oradaki ipotek miktarınız, örnek veriyorum, 10 milyar, ikinci derecede bir başkası girerse siz onda kalırsınız, oradaki rakamı artırdınız mı? Yani, otel yükselse sizin işinize yaramayacak. O değeri ne yaptınız? Yapmamış iseniz tarlalarla uğraşana kadar otel değerinin üzerinden giderseniz daha bir garanti sağlamış olursunuz.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN – Birinci derece 20 milyon euro hilafsız ipoteğimiz var efendim orada. Onu biz teminat olarak dikkate alıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Mehmet Bey, ne diyorsunuz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkan, konuşmalarda da belirtildi, bu en son konudan...

BAŞKAN – Hayır, öneriyle ilgili olarak ne diyorsunuz? Genel olarak izlenmesini mi talep ediyorsunuz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet, izlenmesini...

BAŞKAN – Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

2010 yıl sonu itibarıyla yatırım ve kalkınma bankaları ortalaması yüzde 2,1 olan takipteki krediler brüt toplamının toplam kredilere oranının bankada yüzde 6,8 gibi yüksek bir seviyede teşekkül ettiği, bununla birlikte takipteki alacakların geçen yıla göre yüzde 16,5 oranında azalış gösterdiği de göz önüne alınarak takipteki kredilerin tahsil ve tasfiyesine yönelik çalışmalara devam edilmesi.

BAŞKAN – Cevap çok uzun, biraz özetlersek mümkün olduğu kadar. Demin de bunu konuştuk zaten.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN - Evet efendim, bu konuda açıklamalarımı yaptım. Arzu ederseniz, cevaplar üzerinden devam edebiliriz.

BAŞKAN – Yok, demin zaten yaptınız.

Arkadaşlar, sorular üzerine açıklamaya devam edelim.

Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz önce Sayın Genel Müdür, bu takipteki alacakları diğer bankaların başka fonlara devrettiğinden bahsetti. Kamu kurumlarının da işte böyle bir başlangıç yapmasını beklediklerini söyledi. Yalnız, o bankalar genellikle kendi kurdukları firmalara devrediyorlar yani sadece bilançolarında düzeltme yapmak için. O zaman, devlet kurumları, Ziraat Bankası, Halk Bankası, Kalkınma Bankası gibi kurumların şunu beklemesi lazım: Devletin böyle bir fon oluşturmasını beklemesi lazım yani tutup sizin normal, özel bir sektör, bu işi yapan, bu iş için kurulmuş bir özel sektöre bunu devretmeniz uygun olmaz diye düşünüyorum ben yani bunun da değerlendirmesini böyle yapmak lazım.

Bir de bu donuk alacaklarla alakalı da kriter olarak diğer bankalardan yüksek olabilirsiniz, biraz önce ifade ettiniz tahsilat süresinin sizin konumunuzdan dolayı uzun sürdüğünden ama burada yine kriter olarak almamız gereken şudur: Biraz önce bu tartışılan Urfa'daki krediyle alakalı teminatlarınızın karşılama oranlarının ne durumda olduğu, sonraki gelişmelerde herhangi bir sıkıntı olup olmadığıyla alakalı ben soru soruyorum. Yani mevcut alacakların içerisinde, böyle teminat olarak aldığınız rakamların sıkıntıları olan krediler var mı donuk alacakların içerisinde? Bunun oranlarını merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Haydar Bey, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben de bu öneriyle ilgili aslında ilk bölümde konuşmuştum ama iki firmayı sorayım.

Biri, Sayıştay raporlarında 1035897 ve 1039902 no.lu firmalar. Bunlarla ilgili Sayıştay raporunda diyor ki: Otelin bu borç yükünü karşılama oranı mümkün görünmüyor ama 2010'da bir idari yargı işlemi başlatmamışsınız. Şu andaki durumunu soruyorum.

Yine Gerede'de aynı şey var, birkaç kez ertelenmiş ama henüz yargıya taşınmamış. Onun da şu andaki durumunu soruyorum. Ne duruma geldi? Niye sürekli erteliyorsunuz? Ertelene gerekçeleriniz nelerdir?

Bunları da söylerseniz memnun olurum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Metin Bey, buyurun.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI GENEL MÜDÜR VEKİLİ METİN PEHLİVAN - Efendim, ben son soruya kısaca cevap vereyim:

1039902 no.lu firmadan biz alacağımızı tamamen tahsil ettik.

BAŞKAN – Metin Bey, bir saniye... Herhâlde bir teknik arızamız var.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar, Haydar Bey, herhâlde ses sistemimizde bir sorun yok ama hoparlörlere giden kablolarla ilgili bir sorunumuz var. İsterseniz biz toplantıyı bitirelim; yani bitirelim derken tamamlayalım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kayıt yok mu?

BAŞKAN - Hayır, konuştuklarımız şu anda teknik olarak tutanaklara, kayıtlara giriyor, yani sadece biraz daha yüksek sesle konuşursak.

Evet, Metin Bey, buyurun.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN PEHLİVAN – 2 adet firma gündeme geldi. Bunlardan bir tanesi Antep'te oteldir. Bu otel, fiilen şu anda faal durumdadır. Bu otelle ilgili önerilerde yer alan rapor yazıldığı tarihte bu firmanın başka bankalara da çok yüksek borçları vardı. Gerçekten çok lüks bir yatırım yaptı. Antep'in varlıklı bir yatırımcısı ve alt komisyonda da gündeme geldi. Antepli vekillerimiz vardı, tanıyorlar. Bu ailenin bu borçlarının çok çok üzerinde varlığının olduğunu ifade ettiler ve bu firma iki yıl içerisinde diğer küçük bankalara varlık satarak bütün borçlarını kapattı. Biz bunu Merkez Bankası memzuç kayıtlarından görebiliyoruz. Şu anda sadece bize kaldı. Bizim burada bir tabii, ana finansör olduğumuz için önce küçükleri temizleyip, bizi genelde sonraya bırakıyorlar ve bize de ciddi, 2 milyon Euro'ya yakın bugüne kadar bize ödemesi oldu.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şu andaki borç ne?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI A.Ş GENEL MÜDÜRÜ METİN PEHLİVAN – 5,9 milyon Euro borç şu anda 5 milyon Euro'ya kadar geriledi. Otelin değeri 38 milyon TL civarında ve bize bu çok değerli otelin yanı sıra, bu firmadan benzin deposu 540 bin TL ve yine çok değerli bir arsa, 4,5 milyon TL, ayriyeten ek teminatlarımız var. Artık, o rapor o tarihte doğrudu sayın vekilim, bugün itibarıyla bu otel varlık satarak borçlarını makul bir seviyeye getirmiştir. Piyasa borçlarını ve banka borçlarını kapatmıştır. Bize kalan borcu da 5 milyon Euro ve bunu çok rahat; ya normal yollarla ya da yasal yollarla çok rahat ödeyebilecek durumdadır. Biz ertelemelerimizi yenilerken... Evet efendim, şu an itibarıyla gecikmeli borcu yoktur.

Diğeri Batman'da bir özel hastane ve bunun maalesef şu anda gecikmeli borcu var. Bu da alt komisyonunuzda uzun süre tartışıldı. Bu hastane de faaldir. 11 milyon TL ve ona yakın da cirosu var ve yine diğer bankalara kapatmalar yaptı, bize de ciddi ödemeler yaptı. Fakat biz Haziran itibarıyla, bu yıl almayı planladığımız tahsilatları alamadık.

Yine biz şöyle bir anlayış sergiliyoruz:

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Borcu ne kadar?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN PEHLİVAN – 9,4 milyon TL bize borcu var. Fakat 11 milyon TL 2011 cirosu yaptı. Çok ciddi poliklinik sayılarına ulaşmış durumda. SGK'dan sürekli kasasına giriş var. Fakat biz SGK temlikiyle bir araştırma yaptık. SGK, buna izin vermiyor. Hastanelere yaptığı ödemeleri üçüncü kişilere temlik vermiyor. Aslında, biz oraya bir ulaşabilsek, oradan gelecek nakitle de alacağımızı tahsilde güçlüklerimizi aşabiliriz.

Çağırdık, kendileriyle yeniden görüşeceğiz. Haziran sonuna kadar imkânları var, yasal süreleri var. Bizim yeniden erteleme imkânımız var yasal olarak; fakat biz bunu yapmadan önce tahsilat istiyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hastanenin değeri ne şu anda?

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN PEHLİVAN – Hastanenin değerini hemen arz edeyim efendim: Hastanenin değeri, burada arkadaşlar 1,9 artı 7,2; 10 milyon TL'ye kadar bir kıymet. Bunun dışında, bize 10'un üzerinde mesken ve dükkân ayriyeten, hastanenin dışında teminatlıdır ve yine Batman'ın içinde şu anda halı saha olarak kullanılan 3 milyon TL'nin üzerinde çok kıymetli, ayrı bir taşınmaz daha vardır efendim.

Burada biz, bu firmada bir karar vermek durumundayız. Haziran ayı içerisinde çağırdık yeniden değerlendireceğiz. Bize önemli bir ödeme yapmazlarsa eğer biz bunu yeniden ertelemeyi düşünmüyoruz. Ama yine bizi tatmin edecek bir ödeme olursa, bu, gelişmekte olan bir yöremizde özel sektör yatırımdır ve bölgesinin fiilen 11 milyon ciro ve önemli bir poliklinik sayısıdır. Ciddi bir istihdam sayısına ulaşmıştır ve yerel yatırımcıdır. Yani bu çok özellikleri olan bir yatırımdır. Ama biz, yasaların bize imkân tanımadığı noktada biz bu firma için yasal takip başlatacağız.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Evet, 2 no.lu önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 3: Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – **Cevabı** alalım.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN PEHLİVAN – Raporun diğer bölümlerinde yer alan önerilere uygun hareket edeceğiz efendim.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, genel olarak söz talep eden arkadaşımız?..

Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, değerli üyeler; ben Şanlıurfa Milletvekiliyim. Bu konu elbette ki, Urfa için iyi bir yatırımdır otelin olması. Daha önce öyle bir otel yoktu ama otelin değeri iyidir, iyi bir fiyatla satılabilir. Arazi, bizim biliyorsunuz sulama gelince, verilen değer doğrudur; koyduğunuz, 5 dediğiniz doğrudur.

Bizim burada tek istediğimiz, ilk önce biz kendi paramızı tahsil edelim. Devletin parasını bir an önce tahsiline gitmekte fayda vardır.

Hepinize saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Evet, teşekkür ederim.

Burada yine verdiğiniz sunumda, kalkınmada öncelikli yörelerin işte, coğrafi olarak yüzde 53 olduğunu ifade etmişsiniz. Banka portföyünüzün de yüzde 47'sini bu bölgelere tahsis ettiğinizi ifade ettiniz. Ancak tabii, coğrafi anlamda yüzde 53 olabilir ama hacim anlamına baktığımızda, sadece İstanbul, Bursa, Kocaeli'nin hacmi yüzde 70'leri buluyor; yani böyle parasal anlamda değerlendirdiğinizde çok daha farklı bir noktada değerlendirmek lazım.

Ben şunu soruyorum: Yani buralardan size talep gelmiyor mu, bu bölgelerden? Yoksa bu kalkınmada öncelikli yörelerden daha mı fazla talep geliyor; yoksa sizin tercihiniz mi daha fazla bu yönde oluyor? Yani ben bunu eleştirmek adına sormuyorum, merak ettiğimiz için soruyorum.

Daha önceki yine toplantımızda, bu enerji kredileriyle alakalı bir soru sormuştum ama detay istedim, detay bana ulaşmadı. Sonradan düzeltmeler oldu, birtakım şeyleri anlaşıldı.

Yine son zamanlarda da kredi hacminizin de enerji alanına kayması da bence olumlu bir durum. Çünkü Türkiye'nin ciddi anlamda enerjiye, enerji yatırımlarına ihtiyacı var. Kalkınma Bankasının da bu yatırımları desteklemesi, özellikle sizin belirttiğiniz, ilk defa hidroelektrik santral sahibi olacak bu teşebbüslere de böyle destekler vermeniz bence önemli bir durum diye düşünüyorum.

Bu konuda sizin de bu şekilde görüşlerinizin de devamını diliyorum. Ama burada yine tahsis ettiğiniz rakamlara baktığımızda, 1.292 megavatlık 86 projeye 1,6 milyar kredi tahsis etmişsiniz. Tahsis tabii bu ama gerçekleştirmelerde 750 megavata 620 milyon dolar tahsis etmişsiniz.

Şimdi, tabii burada yaklaşık 900 milyon gibi megavat başına kredi kullandırdığınız gözüküyor ama tahsislerde 1,4 milyon gibi rakam gözüküyor. Yani bunların böyle megavat başına bu projelerde ne tahsis ettiğinizi, nasıl bir değerlendirme yaptığının bir ayrıntısını bana ulaştırabilerseniz ben de bunun değerlendirmelerini daha sağlıklı yapabiliriz diye düşünüyorum.

Ben çalışmalarınızın başarılı bir şekilde devam etmesini diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Genç, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Daha önce arkadaşım size sormuş; sizin bankada başmurakıp İrfan Yaşar'ın, başmurakıp Fahrettin Soylu'nun, Bankalar Düzenleme ve Denetleme Kurulu Başkanı Tefik Bilgin'in eşi, baldızı çalışıyor mu çalışmıyor mu? Siz dediniz ki “Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun çok sıkı denetimi altındayız.” Şimdi, bunların bu yakınları sizde çalışınca, herhâlde bu İrfan Yaşar'ın eşi de sizde Yönetim Kurulu üyesi değil mi? Ondan sonra...

Şimdi efendim, çalıştırdığınız personel sayısı çok fazla. 712 kişi çalıştırıyorsunuz ve verilen kredi büyüklüğünüz 1 milyon 150 bin, aktif büyüklüğünüz 1,5 milyon lira ama aynı şeyde Türkiye Sınai Kalkınma Bankasının çalıştırdığı kişi sayısı 347 kişi, aktif büyüklüğü 7,9 milyon lira, verdiği kredi de 4 katrilyon 852 milyon lira. Yani çalıştırdığınız personel sayısı çok fazla. Ayrıca da çok keyfi personel alımlarınız var. Çok keyfi, mesela, 31/12/2010 tarihi itibarıyla 5 tane genel müdür müşaviri, 18 tane Genel Müdürlük müşaviri, bir de ayrıca Danışma Kurulunuz var. Bunda da verdiğiniz şeyler çok fazla.

Yine Yüksek Planlama Kurulu kararına göre sizin ücretleriniz belirlenirken siz bir karar almışsınız; işte, YPK 5/6/2009 tarih ve sayılı kararının 3'üncü maddesinin (a) fıkrasına yapılan göndermeyle, Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinin aylık net 1.542 lira, denetim kurulu üyelerinin de 1.540 liranın dörtte 3'ünü alması gerekirken, siz bir karar almışsınız, Genel Kurul uhdesinde kamu görevi bulunmayan Yönetim Kurulu üyeleri için aylık net 5 bin 350 lira, Denetim Kuruluna da 2 bin lira, yani bir görevi yoksa da 2,6 bin liralık bir ücret ödemişsiniz. Yani Yüksek Planlama Kurulu kararı sizce bir değer ifade etmiyor mu? Yasalar sizin için bir değer ifade etmiyor mu?

Sonra çok lükse düşkün bir müdürlük; mesela, bir basın toplantısı yapmışsınız, Çırağan Sarayında. Yani orada bir sürü kişi gelmiş, orada şey etmişsiniz ama basın toplantısı kaç liraya mal olmuş onu öğrenmek istiyorum.

Sonra, bu belirli süreli sözleşmeli personel çalıştırmanız Yargıtay içtihatlarına aykırı. Yani hep böyle belirli sürede personel çalıştırıyorsunuz ama yani eğer bir memlekette hukuk devleti varsa bunun da kurallarına uymak lazım.

Onun için araç kiralama işinde önce, tutuyorsunuz ihale yapıyorsunuz, güvenlikte önce ihale açıyorsunuz, sonra o ihaleleri feshediyorsunuz. Ondan sonra, pazarlık suretiyle insanları alıp istediğiniz miktarlarla çalıştırıyorsunuz. Bunların hepsi bence keyfiliktir. Yani ihaleyi açarken, personel alımında ihaleyi açarken, güvenlik hizmetlerinde ihaleyi açarken niye yani...

MEHMET GELDİ (Giresun) – Firmalar dava açsınlar!

KAMER GENÇ (Devamla) – Şöyle yani; ihale yapılıyor, sonra da ihale alan kişi efendim, işte Kamu İhale Kanunu'na veya şikâyet ediliyor; bakıyorlar ki, ihaleye girme niteliği yok, bilmem ihaleden men edilmiş. Buna rağmen ihaleye girmiş, ihaleyi alıyor; ondan sonra bu feshediliyor. Bu, yalnız sizde yok, başka yerlerde de var. Dolayısıyla, ondan sonra da ne yapıyorlar? İhaleyi feshettiği için hizmet de yürüyecek, bu defa tutuyorlar pazarlık yoluyla birilerinden alıp, çalıştırıyorlar. Bu, tamamen tabii keyfi oluyor. İşte, istenilen kişilerden alınıyor ve bir de yani hakikaten personel alımında da yani gerekli titizlik gösteriyor musunuz göstermiyor musunuz?

Mesela, denetim faaliyetini 360 bin liraya bir mali müşavire vermişsiniz. Bunu da pazarlık usulüyle yapmışsınız. Bence, yani bir ihale açın veyahut da açık bir pazarlık suretiyle, ihaleyle denetim faaliyetini yapacak kişiler zaten, bunlar yeminli mali müşavir ve bunlar bu yolla da bu şeyleri alabilirler.

O bakımdan, yani bankanızda maalesef sizden önceki Genel Müdür çok keyfilikler yapmış. Keyfilikleri yaparken de tabii arkasını belirli güçlere dayandırmış. Temenni ederiz ki, siz aynı keyfilikleri yapmazsınız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Haydar Bey, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben de biraz personelden bahsedeyim:

Şimdi, Yönetim Kurulunda görev yapan o tarih itibarıyla bir üyenin Kamu İhale Kurumunun Denetim Kurulunda, Denetim Kurulunda görev yapan bir üyenizin de Başbakanlık Teftiş Kurulunda Başkan Yardımcısı olarak görev yaptığı görülüyor Sayıştay raporlarında ve bu hâlen devam ediyor mu? Şu andaki durum devam ediyor mu? Son durumu merak ediyorum; çünkü eğer ediyorsa, daha önce de burada bazı kurumlarda bu tür tespitleri yapıp, doğru olmadığını söylemiştik. Bunların da bir an evvel düzeltilmesi gerekiyor.

Sayıştay raporlarında idari ve yardımcı personel fazlasına rağmen, personel alımlarının devam ettiğini söylüyor ki, tamam bunun bir kısmını Kamer Bey söyledi ama buradaki en tehlikelisi, yine bir kamu kurumunda çalışan ama özelleştirilen bir lise mezunu bir vatandaşın özelleştirilirken de kamu kurumlarına nakli yapılabilir şeyiyle de bu nakil talebinde bulunmamış ama ihbar ve kıdem tazminatıyla ayrılmış bir vatandaş sanki nakil yapılmıyormuş gibi bir lise mezununu kurumunuzda istihdam etmeye devam ediyor musunuz? Ediyorsunuz, niçin bu şekilde bir davranış tarzı içerisindesiniz? Çünkü Kalkınma Bankası normal standart personelin çalışabileceği, işte bu tür personelin çalışabileceği bankalar değil.

Sayıştay raporunda çok geçmiyor ama şeyi merak ediyorum. Bankanızdaki engelli ve tutuklu çalıştırma oranınız nedir? Bu tutuklu çalıştırma oranları bugün itibarıyla yasaların öngördüğü şekilde doldurulmuş mudur, istihdam edilmiş midir? Bunu merak ediyorum.

Yine sürekli sözleşmeli personeli Kamer Bey söyledi ama ayrıca Danışma Kurulunuz var ve Danışma Kurulunda 38 kişi 2010 tarihi itibarıyla çalışıyor ve orada şöyle bir tespit var: Genelde emekliliği gelenler buraya, Danışma Kuruluna yollanıyor ve orada emekliliklerini bekliyorlar ya da işte, ters düştüğünüz, bankada görev almasını istemediğiniz ama yasal zorunluluklar nedeniyle göreve devam eden insanların bu Danışma Kuruluna alındığı ve burada atıl vaziyette bekletildiğidir. 2010 yılı itibarıyla 38 kişi bugün itibarıyla kaç kişidir? Bunlarla ilgili ne yapmayı planlıyorsunuz? Orada oturtup, işte kart memuru dediğiniz şekilde sadece maaşlarını mı alacaklar, yoksa çalıştıracak mısınız?

Ayrıca, yine bu kadar istihdam fazlası olmasına rağmen sürekli sözleşmeli personeliniz var ve bu sürekli sözleşmeli yaparak, yenileyerek devam ettiriyorsunuz. Bunları niye kadroya almaya planlamıyorsunuz da sözleşmeli devam ettiriyorsunuz? Yani ayrıca, bu sözleşmeli personel de istihdam fazlası olduğu dediğimiz veya fazla sayıda müdür, müdür yardımcısı dediğimiz pozisyonlardaki görevleri yaptırdığınız Sayıştay tarafından tespit edilmiş. Eğer bu kadar hem personel fazlanız var hem vatandaşlar işlerini yapmıyorlar hem de bunlara işleri yaptırabilmek için sözleşmeli personel barındırıyorsunuz; böyle bir ilişki doğmuş aralarında. Bu durum nedir bugün itibarıyla? Bunu nasıl halletmeyi planlıyorsunuz, yani düzeltmeyi planlıyorsunuz?

Şimdi, benim başka bir şey dikkatimi çekti 34 ve 35'inci sayfada. Biraz evvel o donuk kredilerde söylerken sektörün üzerinde, yine burada da bir plan yapılır benim bildiğim, şirketlerde ve gelecek yılın planı onaya sunulur. O plan doğrultusunda önümüzdeki yıl yani içinde olduğumuz yıl harcamalar yapılır. Yani bir ödenek ayrılır o plan çerçevesinde, harcamalar yapılır. Yani bakıyorum, sizin mal alımlarınızda ve hizmet alımlarınızdaki yaptığınız planda ayırmış olduğunuz ödeneklerle gerçekleşme oranlarının çok afaki rakamlar olduğunu görüyorum. Yani sapmaları yüzde 60, yüzde 94, 82, 80, 82 gibi yüzdesel olarak sapmalar var. Bu, bir kurumun iyi yönetilmediğini veya iyi

planlanmadığını gösteriyor. Yani benim algım bunu söylüyor. Bunu iddia etmiyorum ama siz bunu nasıl açıklıyorsunuz?

MEHMET GELDİ (Giresun) – Yeni alımlar mı yapmışlar?

HAYDAR AKAR (Devamlı) – Yok işte, bu harcamalarda, işte, örneğin, gerçekleşen 2009’da 220, 2010’da ödenek olarak 2 milyon 443 konmuş ama yine gerçekleşen 480; yani bu kadar sapma olmaz. Bütün örneklerde aynı; yani bu iyi planlanmadığını gösteriyor. Ben böyle anlıyorum bu işten. Niye bu şekilde? Bugün düzelmiş mi bu rakamlar veya 2013’ü planlarken bundan daha mı gerçekçi planlıyorsunuz onu bir öğrenelim.

Yine Apeks bankacılığı diye bir bankacılıktan bahsediliyor ve bu Apeks bankacılığı... Şimdi, tabii kitabı okurken öğrendim; ben çok bankacılığı bilmem ama anladığım kadarıyla, mevduat toplayan bankaları yatırım bankalarıyla ilişkilendirerek onlar üzerinden işlem yaptırıyorsunuz ve bir banka belirliyorsunuz ve buna da bir komisyon ödüyorsunuz. Diyorsunuz ki, işte şu kadar kredi kullandırırsan yüzde 2 komisyon veririm. Bu, sizin örneğinizde 20 milyon için yapılmış bir iş ve yüzde 2 komisyon kullandırılmış. Bu banka bir ihaleyle mi tespit ediliyor, bankalar; yoksa ne bileyim, pazarlık usulüyle mi? Yoksa siz bir bankayı seçip de işte, gel kardeşim ben sana 20 milyon vereceğim, bunu kullan mı diyorsunuz? Bunu merak ediyorum.

Teşekkür ederim, bu kadar benim sorularım.

Sağ olun.

BAŞKAN – Evet, şimdi tabii, Bayburt’ta tek milletvekili olunca arkadaşımız her iki tarafta da temsil kabiliyetine sahip olarak, biraz iktidar tarafında, biraz muhalefet tarafında...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Onu ben açıklayayım: Bünyamin bir milletvekili Bayburt’ta ve şu anda bütün vatandaşları temsil ediyor orada. Bir hafta sizin grupta oturuyor, bir hafta bizim grupta oturuyor.

AHMET YENİ (Samsun) – İşte, mahkemeye gitmeseydiniz 2 kişi olacaktılar.

BAŞKAN – Ziver Bey, buyurun.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Bünyamin, fazla oturma; alışsın sonra orada!

Evet, ben de Kalkınma Bankasıyla ilgili bir iki konuda düşüncemi beyan etmek istiyorum. Necati Bey de hemen sözünün başında, Kalkınma Bankasının amacının diğer ticari bankalarla hem kendiyle yarışırma ve hem de rekabet ortamında şu kadar, işte faizden gelir veyahut da şu kadar kârdan öte Türkiye Cumhuriyeti Kalkınma Bankası, özellikle yatırımı, yatırımcıyı destekleme ve ülkedeki sanayi sektörünü ve turizmi desteklemek.

Anadolu’nun her köşesine baktığınızda, Kalkınma Bankasının damgasının olduğu, desteklediği sanayi ve turizm yatırımlarıyla karşılaşmak mümkün.

Tabii, yatırımcı da bu işleme başvurduğunda iyi niyetle, kendi yaşadığı memlekette bir yatırım yapmak üzere, kazandırmak üzere, istihdam alanı oluşturmak üzere elindeki birikimiyle, sermayesiyle bir işe girişiyor. Çok iyi niyetle girişiliyor. Ben de Kalkınma Bankasında 88 ve 91 yılları arasında kredideyim, kaynak kullanımı destekleme primi ödendiği dönemlerde Batman'a 2 tane yatırım kazandırmış olan bir iş adamı kimliğiyle o zaman Kalkınma Bankasıyla değişik ortamlarda gidiş gelişlerimiz oldu.

Bankalar bu kadar çok hemen her başvuran yatırımcıya al, işte istediğin şekilde, iktidara yakınsın, şuna yakınsın veyahut da bir genel müdürü tanıyorsun bu kadar kredi al demiyorlar. Yani ekspertiz raporları yapılıyor. Diğer bankalardan çok daha fazla derinlemesine gidiliyor. Ha bunların içinde fire de vermiyor mu? Fire verenler oluyor ama o yatırımcı, kendi elindeki birikimi ve sermayesiyle beraber gittikten sonra gidiliyor. Yani Batman'daki de, Urfa'daki de yatırımla ilgili ben gerçi Batman'daki firmayı kendi şehrim olduğu için benim daha öncesinde dikkatimi çekmemişti, hangi firma olduğunu da bilmiyorum, ismini de öğrenmek istemedim, işin doğrusu çok fazla şey değil. Ama eminim ki, eğer 9,4 milyon TL borcu varsa 20 milyon TL banka onu bir şekilde gayrimenkulleri veyahut da diğer ortaklarıyla beraber birinci derecede borçlu şekilde vekâletini de almıştır. Urfa'daki de aynı şekilde. Yani kredi alınmış ama orada yaptığı inşaat orta yerde, ben de geçen hafta sonu Urfa'daydım ve gördüm. İşler ters gittiğinde iş adamı ister istemez sığınacak bir liman arıyor. Kalkınma Bankası da bence bu görevi devam ettirmeli ama elbette ki, diğer bankaların yaptığı acımasızlık gibi âdeta iş adamı, yatırımcı onun kucağına gittikten sonra neredeyse tefeciliğe dönüşen, sürekli sürekli onu sıkboğaz eden ve bir an önce o yatırımı ve elindeki mal varlığını yok edecek şekilde davranmamalı. Kalkınma Bankası bence bu misyonu devam ettirmeli diyorum.

Teşekkür ediyorum

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Metin Bey, arkadaşlarımızın sorularını duydunuz; buyurun, mikrofonunuzu açtım.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN PEHLİVAN – Efendim, biz bir kısmına yazılı cevap vereceğiz. Hepsini not aldık, bir kısmına cevap vermek isterim.

Apeks bankacılığı, toptan bankacılık şubesz, bizim gibi bankalar için önemli bir ürün. Burada Dünya Bankası ve Avrupa Konseyi Kalkınma Bankasından (AKKB) ve kendi kaynağımızla yürüttüğümüz 5-6 tane proje var. Biz tüm bankaları davet ediyoruz. Tabii bizim kendi Yönetim Kurulumuzdan bankalara limit çıkarıyoruz ve bazı bankaların limiti yok çeşitli nedenlerle. Limiti olan bankalara davet yazısı gönderiyoruz. Bu bankaların çok şubeli olması önemli ve burada yüzde 25 doğu ve güneydoğuya da kredi aktarılması gerektiği için o bölgelerde de şubesi olan büyük ölçekli bankaları davet ediyoruz. Kimi bankalar bu ürünle ilgileniyorlar, kimileri ilgilenmiyorlar. Sektörümüzdeki iki diğer kalkınma bankası da bu uluslararası kaynağa ulaşabilmektedir. Bu çok değerli bir para, çok ucuz

ve yirmi yılın üzerinde vadeli bir para Dünya Bankası tarafı, öbür taraf sekiz yıl ve on yıl vadeli. “Bu ürünü biz satmak istiyoruz.” dediğinizde siz bu kaynağı Türkiye’ye getirebiliyorsunuz. Sıcak olmayan bir para, kalıcı. Uzun yıllar bunu plase edebiliyorsunuz ve burada biz, komisyon ödemiyoruz komisyon alıyoruz. Kaynak ucuz olduğu için, bankaları yarıştıırıyoruz, en fazla marjı bırakana, biz paylaşıyoruz, portföy yapıyoruz ve Dünya Bankası ve AKKB’de burada bizi serbest bırakmıyor, çalışmayı düşündüğümüz bankaları onlar da ziyaret ediyorlar. Bu ürünü satıp satamayacaklarını ve bu... Çünkü bu ciddi dokümantasyon gerektiren bir şey, kayıt dışılıktan uzak, tamamı faturalı alışverişe ve yatırıma dayalı ürünlerin kredilendirilmesi gerekiyor. Burada bir kazancımız var, 1 puanla, 2 puan, 2,5 puan arası devam eden. Bunu bu şekilde ifade edeyim. Davet mektubuyla gidiyor.

Kişisel personelle ilgili tespitler var. Bunlara tek tek –hatırladığım kadarıyla- cevap verebilirim Sayın Başkanım.

- 1) Geçmiş yıllarda da gündeme gelmişti. Görevi sona eren Sayın BDDK Başkanımızın bir akrabası Bankamızda görevdedir fakat bu, Bankada -bildiğim kadarıyla- on beşinci yılını geçmiştir. BDDK Başkanı...

KAMER GENÇ (Tunceli) – O ayrıldı zaten...

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ÜYESİ METİN PEHLİVAN – Evet ve bu akrabası Bankaya sınav kazanarak girdiğinde, o kişi BDDK üyesi dahi değilmiş yani hiçbir, tamamen sonradan gelişmiş bir şey.

BAŞKAN – O konu artık şey yaptı yani o konuyu...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ben bir şey demiyorum da arkadaşlar soru sormuş cevap vermemişsiniz.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ÜYESİ METİN PEHLİVAN – Efendim...

BAŞKAN – Şimdi, Kamer Bey yani bu konuyu artık gündemden düşürelim. Yani, geçtiğimiz dönemlerde de defaatle sorduk. Yani, yirmi yılı aşkın hizmeti olan bir arkadaştan bahsediyoruz.

Evet, buyurun.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ÜYESİ METİN PEHLİVAN – Danışma Kurulunda kişi sayısı ikiye düşmüştür. Aktif görev almak için bize dilekçe veren Danışma Kurulundaki 2 arkadaşımıza bir aktif görev verdik ama yine sayı biraz yüksek, 37 civarında. Bankanın, genel personel sayısı yüksek yani Danışma Kurulunu değil, Bankanın genel personel sayısı yüksek.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Onu da söyledim ben.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ÜYESİ METİN PEHLİVAN – Evet efendim. Bunun düşürülmesi için kanun taslağı çalışmalarımız var. Biz bunu, Müsteşarlığımıza, Başbakan Yardımcılığıımıza aktardık.

KAMER GENÇ (Tunceli) – 38 kişinin emekliliği gelmiş, çalıştırıyorsunuz.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ÜYESİ METİN PEHLİVAN – Bir önceki genel müdürümüzün bir uzak akrabası o dönem teftiş kurulunda görevliydi, Başbakanlıkta, şu anda değil.

Yine, Kamu İhale Kurumunda bir başkan yardımcımız yönetim kurulu üyesi, bir süre görev yaptı. Son yönetimde görev süresi yenilenmedi. Sanıyorum bu tür hassasiyetler etkili olmuş olabilir.

Denetim Kurulumuzda, Başbakanlık Teftiş Kurulundan bir üyemiz şu anda vardır.

Bunun dışında, diğer birkaç personelle ilgili tespit var. Onlara yazılı cevap verebiliriz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Komisyonumuzun değerli üyeleri...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yargıtay kararıyla ilgili yani orada, süreli personel, uzatmada da Yargıtay kararı var mı? Sonra denetimi, Kamu İhale Kanunu'na göre yapmamışsınız.

BAŞKAN – Evet, onlara o zaman detaylı bir şekilde yazılı olarak cevap verirsiniz.

Evet, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin 2010 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin kendi Yönetim Kurulunda kabul edilen 2010 yılı bilançosu ve 21 milyon 121 bin Türk Lirası net dönem kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Evet, genel görüşlerinize sunulmuştur.

Metin Bey, Ahmet Bey, eklemek istediğiniz bir husus varsa mikrofonunuzu açıyorum, buyurun.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ AHMET YAMAN – Sayın Başkanım, değerli üyeler; biz burada ele alınan konulara gerekli cevapları yazılı olarak vereceğiz inşallah. Burada cevaplandırılmayan hususların hepsini Komisyonunuza ileteceğiz ve burada önerilen hususlara da hassasiyetle riayet edeceğiz.

Çok teşekkür ediyoruz, sağ olun.

BAŞKAN – Değerli üyeler, böylelikle, Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin 2010 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, Kalkınma Bankasının iştiraki olan Kalkınma Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin görüşmeleriyle devam edeceğiz.

Biz, Kalkınma Bankası yöneticisi ve personeli arkadaşlarımıza çalışmalarında başarılar diliyoruz. Onları salonun dışına alıp diğer arkadaşları salona davet ediyoruz.

Değerli üyeler, çalışmalarımıza **Kalkınma Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2010 yılına ait bilanço ve netice hesaplarını görüşme**yle devam ediyoruz.

Kalkınma Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketi sermayesinin yüzde 100'üne yakını Türkiye Kalkınma Bankasına ait olan bir kuruluşumuzdur. Bankaların İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında yapacakları işlemleri kuracakları bir aracı kuruma devretmeleri suretiyle yürütmeleri yönündeki yasal zorunluluk sebebiyle -diğer bankalar gibi- Kalkınma Bankası da bu şirketi kurmuş ve faaliyete geçirmiştir.

Yönetim Kurulunun 10/11/2010 tarihli kararı doğrultusunda yapılan ihale ile şirket devredilmiştir. Şirketin 20/03/2012 tarihli Genel Kurul toplantısında da tasfiye kararı alınmıştır.

Ses düzenimizde bir sıkıntı var. Dolayısıyla tekrar bu tanışma faslını direkt geçiyorum.

Bahattin Bey, sizi tanıyalım, ondan sonra önerilere geçeceğim.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Sayıştay denetçisi arkadaşlarımız aynı.

Kuruluşla ilgili olarak iki adet öneri vardır, ilk öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – **Öneri 1-** Şirketin yetki belgelerinin devrini müteakip Sermaye Piyasası Kurulu tarafından çıkarılan Aracılık Faaliyetleri ve Aracı Kuruluşlara İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ'de yer alan hükümler dikkate alınarak tasfiye edilmesi suretiyle faaliyetine son verilmesi,

BAŞKAN – Evet, **cevabı alalım.**

KALKINMA YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI BAHATTİN SEKKİN – 20 Mart 2012 tarihinde yapılan olağan Genel Kurul toplantısında şirketimizin tasfiyesine ilişkin karar alınmış olup, hukuki üç ilan yapılmış ve resmen tasfiye sürecine başlanmıştır.

BAŞKAN – Ne yapıyoruz Mehmet Bey, öneriyi...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İzleme...

BAŞKAN – İzleyemiyoruz ki, zaten bitiyor iş.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Şimdi, yeni duruma göre, tasfiye devam ediyor.

BAŞKAN – Öyle mi? Peki.

Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – **Öneri 2-** Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevabı alalım.

KALKINMA YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI BAHATTİN SEKKİN – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyeler dikkate alınacaktır.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geneliyle ilgili olarak söz talebi yok.

Böylelikle görüşmelerimiz tamamlanmıştır.

Kalkınma Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2010 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – **Sonuç:** Kalkınma Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 16/05/2011 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen **2010 yılı bilançosu** ve 405.686,65 Türk Lirası dönem zararı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Evet, genel görüşlerinize sunulmuştur.

Değerli arkadaşlar, böylelikle Kalkınma Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Biz arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz ve diğer iştiraki olan Arıcak Turizm ve Ticaret Anonim Şirketinin yöneticilerini salona davet ediyoruz.

Değerli üyeler, çalışmalarımıza **Arıcak Turizm ve Ticaret Anonim Şirketinin 2010 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri**yle devam ediyoruz.

Bildiğiniz gibi, 1987 yılında kurulan Arıcak Turizm ve Ticaret Anonim Şirketi, 1987 yılında Fethiye’de dört yıldızlı bir otel inşa etmek için Kalkınma Bankasından kredi kullanmış, daha sonra, düştüğü finansal sıkıntısı nedeniyle Banka şirket sermayesine yüzde 51 oranında iştirak etmiştir. 2007 yılında da Kalkınma Bankasının şirket sermayesindeki payı yüzde 99,28’e çıkmıştır.

Evet, böylelikle, şirketi tanımış olduk. Yıllardan beri de zaten tanıyoruz.

Şimdi, yeni gelen arkadaşlarımız, kim var? Metin Bey, kendinizi tanıtır. Diğer yeni gelen arkadaşlarımız varsa da onları tanıyalım, sabahki toplantıda bulunmayanları.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Evet, Sayıştay temsilcisi arkadaşlarımız da aynı, değişen yok.

Kuruluşla ilgili olarak iki adet öneri vardır, ilk öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – **Öneri 1-** 31/12/2010 tarihi itibarıyla Türkiye Kalkınma Bankasına olan anapara ve faiz borcunun 17.6 milyon TL'ye ulaştığı, şirketin tek varlığı durumunda olan Aries Otel'in 10/03/2010 tarihinde Fethiye İcra Müdürlüğüne yaptırılan ekspertiz sonucunda 15 milyon TL değerinde olduğu dikkate alınarak, otelin satılması suretiyle şirketin tasfiyesine çalışılması.

BAŞKAN – Evet, **cevabınızı alalım.** Nedir son durum?

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Türkiye Kalkınma Bankası, Fethiye 1. İcra Müdürlüğüne başvurarak alacaklarından dolayı şirketimizin Aries Otel'inin satışını talep etmiştir. Otel 15 milyon TL muhammen bedel üzerinden satışa çıkarılmıştır. 24/02/2012 tarihinde I. Satışa iştirak eden olmamıştır. 05/03/2012 tarihinde muhammen bedelin yüzde 40'ı üzerinden yapılan II. Satışta en yüksek teklif 8 milyon TL Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi tarafından verilmiştir. Satışla ilgili devir ve tescil işlemleri henüz yapılmamıştır.

BAŞKAN – Gene biz mi almış olduk?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kalkınma Bankası mı almış?

BAŞKAN – Öyle yani...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yüzde 40'ı almış, tümünü...

BAŞKAN – Yani, şimdi, icradan satışta yüzde 40'ına, başkasına gitmesini istemedikleri için, çünkü tam değerini bulamadığı için, tekrar geri almış oluyorlar ama biz arkadaşlarımızdan, bu noktadaki satış çalışmalarını devam ettirmelerini talep ediyoruz yani vazgeçmesinler.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Kesinleşmemiş mi yani satış?

BAŞKAN – Şöyle: Kamer Bey, zaten şirketin yüzde 99'u kendilerine ait. İlk satışta 15 milyon liralık bedelle talep eden olmadığı için, icra da yüzde 40 üzerinden çıkılıyor, onda da arkadaşlar, gerçek değerinin çok altında olduğu için de tekrar kendileri satın almışlar.

KAMER GENÇ (Tunceli) – O zaman bu şirketin yönetimi devam edecek mi, tasfiye yönetimi?

BAŞKAN – Burası tasfiye hâlinde değil, önceki tasfiye hâlindeydi, burası şu anda şeyin iştiraki konumunda. Yani, kredi ödenmediği için, daha önceki yıllarda, tamamı Kalkınma Bankasına geçmiş. Biz de Komisyon olarak bunun satılması noktasında arkadaşlara tavsiye kararı almıştık geçtiğimiz yıllarda. Bunlar da biraz yatırım yapıp, oteli biraz güzelleştirdiler, ele avuca gelecek bir hâle getirdiler. Şimdi de satmanın yolunu arıyorlar. Satış işlemini yapmışlar. Birinci satış olmadığı için, ikinci satışta da yüzde 40 üzerinden çıkılınca da, değerinin altında kaldı diye, tekrar kendileri satın almışlar. Durum budur.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yani, yapılan doğru ama ticaret bu, artık arkadaşların da işinin kalmaması lazım değil mi, satın alındığına göre?

BAŞKAN – Şöyle... Hayır, hayır...

MEHMET GELDİ (Giresun) – Kendileri satın almış.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Banka almış canım.

BAŞKAN – Şöyle, Banka da... Zaten, bugün biz, değerli arkadaşlar, bugün zaten biz, Arıcak Turizmin...

MEHMET GELDİ (Giresun) – Kendileri almış...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Banka almış.

BAŞKAN – Arkadaşlar, dinler misiniz? Mehmet Bey...

Zaten bugün, Arıcak Turizmin hissesinin tamamına yakını kamuya ait olduğu için burada görüşüyoruz yani iki ayrı farklı tüzel kişilikten bahsediyoruz.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Satacak da bir şey kalmamış.

BAŞKAN – Yok, otel var.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ayrı bir yönetimin olmasına gerek yok.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Arıcak'ta otel de kalmamış.

BAŞKAN – Var, var...

Bir dakika, nedir sorun?

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Şu an için, 3 Martta satış işlemi, ihale sonucu yapıldı. Bankanın üzerinde kaldı fakat karşı taraf ihalenin feshi davasını açtı. En azından bir yıllık bir bekleme süremiz var. Dava devam ediyor, dolayısıyla şirketin tüzel kişiliği bu satışın sonucuna bağlı olarak, zaten tek varlığı olduğu için, bu varlık Bankaya tamamıyla geçtikten sonra şirketin tasfiyesi cihetine gidilecektir. Şu an için beklemedeyiz.

BAŞKAN – Anlaşıldı durum, evet. Ben yanlış ifade ettim o zaman.

Necati Bey, açıklandı, istiyor musunuz söz?

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Ben de biraz açıklık gelsin diye yani Arıcak, daha önce, yine halka açık bir şirketti ve kredilendirdikten sonra, kredisini ödemediği için bu şirketin büyük bir kısmını Banka aldı ama Arıcak'ın bünyesinde bir tek otel vardı yani otel de şimdi Arıcak tarafından değil, zaten Arıcak Bankaya borçlu olduğu için satışa çıktı. Dolayısıyla, Banka satın aldığı için Arıcak'ta herhangi bir şey kalmadı. Onun için tasfiyesi gereken bir kurum hâline geldi. Bankada onu da soralım o zaman. Arıcak'la ilgili, Banka ne düşünüyor? Yani, tasfiye mi edecek veya başka bir şeyi var mı?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ayrıca, satar herhâlde...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Evet, onun cevabını soralım.

BAŞKAN – Evet, Metin Bey, buyurun.

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Bu, şimdi, Banka sıfatıyla, Banka mensubu sıfatıyla cevap vermeye çalışayım. Şimdi, bunun muhammen bedeli 15 milyon TL, 2010 tarihinde yapılan bu mahkeme tespiti. Şu anda, 9.100 metrekare üzerinde, dört yıldızlı, hiçbir problemi olmayan bir otel hâline geldi. Banka, büyük bir olasılıkla bunu satmaya çalışacak ama bu aldığı 8 milyonun çok çok üzerinde bir rakamla.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Arıca ne oldu?

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Şimdi, Arıca, dediğim gibi, borcu tamamlandıktan sonra, bu ortaya çıktıktan sonra tasfiyeye gideceğiz.

BAŞKAN – Yani, tasfiye sürecine girecek.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Tasfiye geliyor da yani boşu boşuna burada da yönetime karar vermesin yani...

BAŞKAN – Şimdi, Kamer Bey, buradaki sıkıntı şu.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yani, bunu incelemesi lazım.

BAŞKAN – Hayır, şimdi sıkıntı şu.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır, onu biliyorum.

BAŞKAN – Yüzde 99,28'inin üzerinde, daha önce Bankadan kredi kullanan şirket ortakları şu anda iptali noktasında dava açılar. Dolayısıyla bu davadan mütevellit şu anda şirketin tüzel kişiliği devam etmek durumunda.

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Bir ek bilgi verebilirsek...

BAŞKAN – Buyurun.

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Şu anda, şirketin hem kiracısıyla hem eski ortaklarıyla, değişik kurumlarla on sekiz tane davası var. Geçmiş yıllardan gelen problemler devam ediyor. Biz bunları çözebildiğimiz nispette şirket tasfiyesini gündeme getireceğiz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şirkette şu anda kaç yönetim kurulu üyesi var?

BAŞKAN – Kaç yönetim kurulu üyesi var?

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Şu anda şirketin 5 tane yönetim kurulu, 2 tane denetim kurulu üyesi var. Şirketin hiçbir personeli yok. Bütün işlemleri yönetim kurulu tarafından yerine getiriliyor.

BAŞKAN – Evet, onlar aynı zamanda Bankada çalışıyor arkadaşlarımız değil mi?

Evet, Mehmet bey...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İzleme...

BAŞKAN – İzliyoruz.

Evet, önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nolu öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – **Öneri 2-** Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Evet, **cevabı alalım.**

ARICAK TURİZM VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI METİN ÇINAR – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan öneri ve tavsiyeler yerine getirilmiştir.

BAŞKAN – Getirilecektir...

Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylelikle –söz talebi de yok- Komisyonumuzun değerli üyeleri, Arıcak Turizm ve Ticaret Anonim Şirketinin **2010 yılına ilişkin** bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – **Sonuç:** Arıcak Turizm ve Ticaret Anonim Şirketinin 11/05/2011 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2010 yılı bilançosu ve 1.049.704,15 Türk Lirası dönem zararı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşmenize sunulmuştur.

Böylelikle Arıcak Turizm ve Ticaret Anonim Şirketinin 2010 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Türk İhracat ve Kredi Bankasının (EXIMBANK)'ın 2010 yılına ait bilanço ve netice hesaplarını görüşmek üzere, saat 14.30' a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.48

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati. 14.32

BAŞKAN: Fahrettin POYRAZ (Bilecik)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YENİ (Samsun)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

(Oturum, Başkan Vekili Ahmet Yeni tarafından açıldı)

----- 0 -----

BAŞKAN – Değerli üyeler, çalışmalarımıza **Türkiye İhracat Kredi Bankası Türk Eximbank’ın 2010 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri** ile devam ediyoruz.

Türk Eximbank, evvelce “devlet yatırım bankası” adıyla faaliyet gösteren bankanın 1987 yılında “Türkiye İhracat Kredi Bankası” adıyla yeniden düzenlenmesiyle kurulmuştur.

Türk Eximbank, ihracatın desteklenmesi, geliştirilmesi ve teşvik edilmesine yönelik olarak faaliyet gösteren ihracatçılarımıza kredi ve sigorta desteği vererek ihracatımızın gelişmesini katkı sağlayan bir finans kuruluşumuzdur.

Değerli üyeler, bildiğiniz gibi ihracat yapmak ülkemizdeki firmaların büyümesi ve rekabet gücünü artırması bakımından önemli olduğu kadar ülkemize döviz kazandırması ve ekonomimize katkı sağlaması açısından da büyük önem arz etmektedir. Eximbank ülkemizde ilk kez başlattığı ihracat kredi sigortası uygulaması, ihracata sigorta bilincini yerleştirmesi ve aynı zamanda ihracatçılarımıza sağladığı diğer desteklerle bugüne kadar önemli bir görev ifa etmiştir. Eximbank’ın ihracatçılarımıza ve yurt dışında faaliyet gösteren yatırımcılarımıza verdiği desteklerin daha da artarak devam etmesi ve ihracatta şu an geline noktanın çok daha ileri seviyelere çıkmasında mutlaka önemli katkıları olacaktır.

Eximbank’la ilgili yasal düzenlemelerin de bir an önce gerçekleştirilmesi bankanın nitelikli personel istihdamı ve idari sorunlarının çözümüne katkı yaparak bankanın daha etkin çalışabileceği gündeme getirilmektedir.

Değerli üyeler, şimdi komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Türk Eximbank Türkiye İhracat Kredi Bankası Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdür Hayrettin Kaplan’a söz vereceğim, ancak ondan önce toplantımıza katılan kurum yetkilileriyle diğer kuruluşların temsilcilerinin Komisyonumuza tanıtılmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Değerli üyeler, 2009 yılından gündemde kalan bir adet öneri bulunmaktadır. Öneri, 2010 yılının 2 no.lu önerisiyle aynı mahiyettedir ve aynı işleme tabi olacaktır.

Şimdi sunuş yapmak üzere Eximbank Genel Müdürü Hayrettin Kaplan'a söz veriyorum.

Buyurun.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, KİT Komisyonunun değerli üyeleri, Sayıştay ve kamunun değerli temsilcileri; Bankamızın 2010 yılı denetimine ilişkin KİT Komisyon toplantısı vesilesiyle huzurlarınızda bulunuyoruz. Şahsım ve Türk Eximbank adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Türk Eximbank'ın faaliyetlerine ilişkin olarak kısa bir sunum yapmak istiyorum.

Öncelikle, 2012 yılı hedeflerine ilişkin olarak 2012 yılında ihracat sektörüne sağlanan destek olarak yüzde 65'lik bir artışla yıl sonunda toplam 20,5 milyar dolara yükseltmeyi hedefliyoruz. Bu çerçevede, ilk şeye baktığımızda -bir sonraki slaytta göstereceğiz- 2010'da 8 milyar dolar olan desteği 2011 yılında 12,5 milyar dolara, bu yıl sonu itibarıyla da 20,5 milyar dolara yükselteceğiz.

2011 Ocak-Nisan ile 2012 Ocak-Nisanı karşılaştırdığımızda, kredilerde 2,9 idi geçen yıl aynı dönemde, bu yıl 4,4'e; sigortalı işlemlerde ise 1,8 milyar dolar olan hacim bu yıl 2 milyar dolara ulaştı. Dolayısıyla geçen yılın aynı döneminde 4,7 milyar dolar destek sağlamıştık ihracatçılarımıza, bu yılın ilk dört ayında ise bu destek 6,4 milyar dolara çıktı.

Yine Ocak-Nisan döneminde nakdî kredilerde 4,4 milyar dolar hedefine ulaştık, bunun içerisinde kısa vadeli kredilerimiz yüzde 123 artış gösterdi, bunun yüzde 73'ü döviz, yüzde 27'si TL, yüzde 78'i doğrudan, yüzde 22'si ise aracı bankalar aracılığıyla gerçekleşti. Toplam firma sayımız 2.323, kredilerimizin tutar olarak baktığımızda yüzde 25'i KOBİ'lere, firma sayısı olarak baktığımızda ise yüzde 65'i KOBİ'lere kullanıldı. Öte yandan, ihracat sigortasında 2 milyar dolara ulaşan sigorta tutarı, sevkiyat tutarı yüzde 13 arttı. Buradan 7,3 milyon dolar prim tahsil ettik ve 1 milyon dolar tazminat ödedik, kapsamda olan ülke sayısı ise 241.

Özellikle en yüksek kredi hacmimiz reeskont kredilerinde gerçekleşti. Burada Merkez Bankası reeskont kaynağını kullanıyoruz ve bu kredi de ihracatçılarımıza çok düşük maliyetli bir kredi niteliğinde, LIBOR+0,75 gibi bir maliyetle veriyoruz bu kredileri. Burada en son olarak kredi limitini Merkez Bankasından 5 milyar dolara yükselttik ve reeskont kredilerimizin payı yüzde 69'a ulaştı ve ocak-nisan döneminde 3 milyar dolara yakın bir reeskont kredisi kullandık.

Bunun yanı sıra, ihracatçılarımızın kapasiteyi genişletmek amacıyla yeni yatırım ihtiyaçları çerçevesinde beş yıla kadar vadeli işletme kredisi ve yedi yıla kadar vadeli yatırım kredisiyle desteklemeye başladık.

Bunun dışında, ihracat kredi sigorta programları kapsamında belirli alıcılara yönelik kredi sigortası uygulaması başlattık, daha önce tüm ihracat sevkiyat portföyünü kapsıyordu, yeni olarak isteyen ihracatçımız sadece bir kısmını sigortalayabilecek.

Bunun yanı sıra da Yurtdışı Müteahhit Hizmetleri Politik Risk Sigortası Programı'na yönelik olarak çalışmalarımız sürüyor ve yakında tamamlanacak ve yine sigorta limiti verirken ihracatçılarımıza hızlı limit vermek amacıyla otomatik alıcı limiti verme konusunda çalışmalarımız hızla sürüyor ve yakında da tamamlayacağız.

Banka bilançomuza baktığımızda, nakdî kredilerimiz ilk dört ayda yüzde 35 arttı, yaklaşık 11 milyar dolara ulaştı, öz kaynaklarımız 3,7 milyar dolara çıktı. 2011 yılında yüzde 60 olan yabancı kaynakların bilanço içindeki payı nisan sonunda yüzde 69'a çıktı. Temin edilen kredilerle ihraç edilen menkul değerler Nisan 2011'de yüzde 26 pay alıyordu aktiften, Nisan 2012'de ise bu oran yüzde 66'ya yükselmiştir. Nitekim nisan ayında yaptığımız 500 milyon dolarlık yedi yıl vadeli tahvile toplam olarak uluslararası piyasalardan ihracatçılarımıza kullandırdığımız kaynaklar yaklaşık 1 milyar dolara yükseldi.

Sayın Başkanım, benim sunumum bu kadar, dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, 2009 yılından gündemde kalan bir adet öneri bulunmaktadır. 2009'la 2010 aynı mahiyette olduğu için 2010'u okutalım:

Öneri 2:

4565 sabit no.lu firmaya "Gemi İnşa ve İhracatı Finansman Programı" kapsamında kullandırılan ve daha sonra takibe intikal eden, toplam 19 milyon avro anapara kredinin, açılışı, işleyişi ve teminatlandırılması ile ilgili olarak;

2009 yılı YDK raporunda, Başbakanlık Teftiş Kurulu'nca incelenmesi ve gerekirse soruşturulması için Devlet Bakanlığı'na gönderilen ve henüz bir sonuç alınamayan inceleme ve soruşturmanın bir an önce sonuçlandırılması,

Firma hakkında yasal takip sürecine henüz başlanılmamasının Banka alacaklarının tahsilini güçleştireceği dikkate alınarak, borçlunun zaman kazanmaya yönelik olabilecek erteleme ve yapılandırma taleplerinin değerlendirmeye alınmaması, vadesinde ödenmeyen alacakların gecikmeye meydan vermeksizin idari ve yasal yönden takibinin yapılması,

BAŞKAN – Evet, kim cevap verecek?

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Sayın Başkanım, ben bazı konularda cevap vereyim, onun dışında raporla ilgili olarak da Başbakanlık Teftiş ve Bankalar Yeminli Murakıpları inceliyor.

BAŞKAN – O ayrı, sorular gelecek ayrı. 2 numaralı önerinin cevabını kim okuyacak?

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Ben okuyayım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – 5 Haziran 2011 tarihinde Başbakanlık müfettişlerinin konuya ilişkin incelemeye ilgili olarak soruşturma raporları hazırladıkları ve Başbakanlığa sunduklarına ilişkin bize bilgi ulaşmıştır.

Diğer taraftan, firmanın Bankamız nezdinde mevcut olan tüm teminatlarının en kısa sürede nakde tahvil edilmesine yönelik süreç başlatılmıştır.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 2009'un 1'iyle 2010'un 2'si aynı mahiyette olduğu için 2010'un 2 numaralı önerisini okuduk, şimdi cevabını alacağız.

Değerli arkadaşlar, cevabı uzun, Genel Müdürüz son durumla alakalı bilgi veriyor, ister istemez cevabın tamamını da okutabiliriz. Okusun mu? Peki.

2 numaralı önerinin cevabının tamamını okuyorsunuz.

TÜRK EXIMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Cevap 2:

4565 no.lu firmaya kullandırılan krediler için Başbakanlık Teftiş Kurulu'ndan üç denetim elemanı Bankamız kayıtlarında incelemelerini sürdürmektedir. Kendilerine kredi dosyaları teslim edilmiş olup, kredi hakkındaki sorularına cevap verilmektedir. Son olarak 29.09.2011 tarihli yazı ekinde iletilen sorular cevaplandırılmıştır.

Yasal takip sürecine ilişkin hükümleri de içerecek şekilde büyük alacaklı özel banka tarafından revize edilen son taslak protokol üzerinde sürdürülen görüşmelerde, firma yapılandırma faizine ve vârislerin açmış oldukları tereke tespit davalarından feragat etmesi ve protokolde müşterek borçlu/kefil olması şeklindeki hususlar dışındaki tüm koşulları kabul etmiştir. Protokol görüşmeleri bu noktada kalmıştır.

Bankamızca firmaya 30.12.2010 tarihinde hesabın kat edildiğine dair ihtarname ile 02.02.2011 tarihinde ise toplam 31,3 milyon avro değerinde olan 2 adet firma teminat senedi için firma ve kefillere ihtarname çekilmiştir. Firmanın % 50 oranındaki ortağının vefatını takiben varislerinden ikisi tereke tespit davası açmış olup, söz konusu dava henüz sonuçlanmamıştır.

27.09.2011 tarihinde icra takibi yapılması için Hukuk İşleri ve Mevzuat Daire Başkanlığı'na talimat verilmiş olup, Hukuk İşleri ve Mevzuat Daire Başkanlığı "... asıl alacaklı (firma) yönünden Genel Kredi Sözleşmesi üzerinden ilamsız icra takibine geçilemeyeceği, yasal olarak başvurulabilecek takip yolunun öncelikle rehnin paraya çevrilmesi yolu olduğu; Bankamızca gemilerin inşasının devam ettirilmesi gerektiği düşünülmekte ise tersane ve gayrimenkul üzerinde bulunan ipoteklerimizin paraya çevrilmesi yoluna gidilmesinin bu aşamada faydalı olmayacağı değerlendirilmektedir..." şeklinde görüş bildirilmiştir.

Banka Yönetim Kurulu'nun son toplantısında,

- Firmanın Bankamız nezdinde mevcut olan tüm teminatlarının en kısa zamanda hukuki süreçlerin başlatılarak nakde tahvil edilmesine,
- Borçlu firmanın yurt dışında (Belçika'daki haksız nakde tahvil ve İngiltere'deki tahkim davası) sürdürdüğü davalarda, Bankamızın firmadan olan alacaklarını güvence altına almak için müdahil olmak/takip etmek üzere, sektörde ve uluslararası hukuki takipte deneyimli bir avukat/avukatlık bürosu ile çalışılmasına karar verilmiştir.

En son üç tane avukatlık bürosu belirledik, içlerinden bir tanesine karar vereceğiz.

BAŞKAN – Değerli üyeler, 2009 yılındaki 1'inci öneri daha detaylı bir şekilde 2010'a alındığı için 2009/1'in gündemden çıkarılmasını ve 2010 ile alakalı 2 numaralı önerinin gündemde kalmasını öneriyorum.

Bu arada, söz almak isteyen arkadaşımız varsa onlara söz vereyim ama böyle işlemler sonuçlanmadığı için 2010'un 2 numaralı önerisinin gündemde kalmasını oylayacağım söz almak isteyen yoksa.

Buyurun Sayın Vekilim.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – 2009'dan değil, 2010 üzerinde konuşuyoruz şimdi.

BAŞKAN – Yani 2010'a taşıdık şimdi daha detaylı bir şekilde.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Öneri aynı, evet.

Değerli Başkan, çok değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; tabii, 2009'dan bugüne olan bu süreç içerisinde, kısacası 19 milyon avroluk bir kredinin, şu andaki yönetim kurulunun aldığı kararlara baktığımızda daha işlemlerin başlama aşmasında yani sonuçlandırma aşamasında olmadığı gibi yine burada inceleme ve soruşturmaların açılıp açılmadığını yani bu krediler konusunda, şirket konusunda... Ancak burada Yönetim Kurulunun aldığı kararlarla firmadan alacaklarının takibine geçildiği, ancak soru olan şu bence: Bu firma hakkında ilk başlangıçtan itibaren ciddi bir araştırma yapılıp yapılmadığı konusunda endişeler var yani ben bu raporu okuduğumda. Burada başlatılmış bu rapor, bu kredilerin verilmesiyle birlikte başlatılmış bir soruşturma ve inceleme ayrıca var mıdır, bu verenler hakkında? Çünkü burada sadece bankanın tahsilatı yönünde paranın kovalanması ve bir an önce verdiğimiz paraların nakde çevrilerek ki doğrusu o zaten, ilk önce elimizdeki kâğıt parçalarını nakde dönüştürerek imza ve akitlerin bir an önce paraya dönüştürülmesi ve arkasından yurt dışındaki takipler ve avukatlar vasıtasıyla da geçinmesi öneriliyor. Ancak beni ilgilendiren boyutu bu değil. Bu şirketin -biraz sonra da konuşacağımız diğer konularda olduğu gibi- öncelikle bilançoları üzerine baktığımızda Eximbank'ın verdiği kredilerin gün geçtikçe bu yıl 2010 yıl tarihî itibarıyla da daha çok geri dönüşümünün olmadığını ve bunların plan bütçesini de incelediğimizde, bu firmada da dâhil olmak üzere, rakamının çok yükseldiğini görüyoruz. Bu aşamada baktığımızda da kredi vermek çok

önemli değil, burada vermekle ilgili sıkıntımız olmayabilir. Herkes kredi alır, herkes alabilir, ancak kredi verilirken şirketlerin iyi incelenip incelenmediği, bu konuda iyi araştırma yapılıp yapılmadığı, günü geldiğinde bu paraların geri dönüşümü konusunda takibin yapılıp yapılmadığı gibi bence bankacılığın ana sorunlarından, ana işleyiş tarzlarından bir olay var ki burada da bu bilançoda 120,776 gibi büyük bir rakama ulaşmıştır 103 milyondan bugüne kadarki bilanço sonucunda verdiği kredilerin rakamı ve dönüşü olmayan kredilerin rakamı anlamında söylüyorum, bunlardan bir tanesi de 2009’ dan 2010’ a sarkan bu.

Benim sorum net: Bu Gemi İnşa ve İhracatı Finansman Programı yani bu şirkete verilirken bu şirket hakkında ön incelemelerde burada bir hata var mıdır, soruşturma açılmış mıdır? Bununla ilgili, şirketle ilgili bugüne kadar bunun tahsilatında hukuki açıdan, idari açıdan kendi içerisinde bir gecikmenin nedenleri araştırılmış mıdır? Bununla ilgili net cevaplar istiyorum.

Teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdür, not alıyorsunuz bunları, cevaplayacaksınız.

Faruk Bey, buyurun.

FARUK SEPTİOĞLU (Elâzığ) – Başkanım, bu kredinin veriliş tarihini ben öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Evet, tek tek not alıyorsunuz.

Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, bu problem 2009’ da başlamış anladığım kadarıyla, ancak 27/9/2011 tarihinde hukuk işlerinin size verdiği bir “tavsiye” diyelim artık ona veya “yorum” bu gemilerin de yapılmasına devam edilmesi noktasında, bu teminatların paraya çevrilmesi durumunda sıkıntı olacağı, gemilerin inşasının devam ettirilmesinin daha uygun olacağı şeklinde bir görüş bildirmiş. Bu gemilerin yani yapımda olan gemilerin de satışından, tahsilinden bankaya bir şey var mıdır yani bir gelir de olacak mı veya bu kredinin kapatılmasına yönelik bir faydası olacak mı, böyle bir tedbir alındı mı? Ben bunu merak ediyorum.

Bu arada, bu muvazaalı dönem içerisinde de herhangi bir ödeme yapıldı mı, yapılmadı mı, bunu soruyorum.

Teşekkür ederim.

Başka söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Basmışız işte şeye.

BAŞKAN - Hayır, arkadaşlar, şöyle sorguluyor beni, Kamer Bey’le konuşmayacaktınız, sabahleyin Kamer Bey öyle deyince nasıl hat kuracağımızı...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Anladım canım, yani şimdi bu ayrı bir şey.

BAŞKAN – Yani konuşacağız demektir. O ayrı olur mu? Çok teşekkür ediyorum.

Kamer Bey, söz sizin, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, bu kredi bizim raporda öğrendiğimize göre 2007’de verilmiş. Ondan sonra da 2009’da taksitin ödenmemesi dolayısıyla şeye intikal ettirilmiş, 2009’da da bu Başbakanlık Teftiş Kurulunca bunun incelenmesi istenmiş. Peki, 2009’dan 2012’ye geldik, niye incelenmedi Başbakanlık Teftiş Kurulunca yani bu kadar zor bir olay mı? Acaba incelenmemesi için ayrı bir engelleme mi var? Onu öğrenmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Sayın Genel Müdür, sorulan sorulara lütfen cevap verin, bekliyoruz.

Buyurun.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Şimdi, bu kredi 2007 tarihinde kullanıldı. Malumunuz olduğu üzere, daha önce 2009’da dünyada büyük bir ekonomik kriz ortaya çıktı ve denizcilik sektörü tabii ki dünya ticaretinin de çökmesi üzerine âdeta durma noktasına geldi. Bu firmayla ilgili daha önce on altı gemi civarında, bankamız olarak finanse edip, bunlar tamamlanıp ihracatı yapıldı. Ancak 2009 yılında bu firmanın sipariş aldığı yurt dışındaki firma, siparişleri iptal etti. Dolayısıyla, bu siparişte aslında sözleşmeye bir aykırılık oluşmasına rağmen, krizden dolayı sipariş iptal edilince doğrusu gemi elde kaldı. Bu arada da başka bir özel banka vasıtasıyla yurt dışına vermiş olduğu teminat mektubunu da tazmin ettiler. Bu da firmaya göre haksız, bunun için de dava açtı ve gemi iptali için tahkime gitti, bu davalar henüz sürmekte. Dolayısıyla iki gemi bizde, iki gemi de bir özel banka tarafından kredilendirilmişti ve neticede hem özel bankadaki hem Exim’deki bu gemi finansmanı takibe düştü, donuk bir kredi hâline geldi. Bunun dışında, bizim, tabii şu anda bu iki gemi üzerinde rehinimiz var. Bu iki geminin satışını araştırdık.

Bunun dışında, bu iki geminin acaba tamamlatılıp satılması hâlinde ne olur diye bu konuda ciddi bir araştırma yaptık. Tabii şu anda denizcilik sektörünün özellikle bu “Baltık Endeksi” dediğimiz endeksin dip seviyede olması geminin değerini çok düşürüyor ve yapacağımız ilave harcamalar ve satacağımız fiyat göz önüne alındığında çok fazla bir anlam kazanmıyor şu anda. Ancak dünyada yapılan araştırmalarda 2014’ten sonra bu Baltık Endeksi’nin yükseleceği ve gemi fiyatlarının artması bekleniyor. Bu çerçevede biz de şu anda dava açmakla beraber firmaya, elimizdeki rehinli iki gemiyi ya mevcut hâliyle satacağız, ki tabii rivayet muhtelif olmakla beraber 4-5 milyon euroluk bir gelir elde edebiliriz, bir tahsilat yapabiliriz ama ilave masraf yapıp tamamladığımızda ise banka daha da fazla zarara uğrayacaktır. O yüzden, dolayısıyla, bu tamamlama opsiyonu şimdilik tabii ki gündem dışına düştü ama ileride hukuki takip süreci devam ederken gemiyi tamamlatmak, dünya konjonktürüne bağlı olarak fizibil hâle gelirse o yolu da seçme konusunda herhangi bir sıkıntı olmaz. Ama özellikle biz

firmayla görüştük, çünkü yurt dışında iki tane dava var, biri tahkim, biri de haksız teminat mektubunun nakde çevrilmesi davası. Bu davada, biz firmadan bunu bize devretmesini, bizim anlaştığımız yurt dışında bu konuda deneyimli hukukçular tarafından bu işin takip edilmesini talep ettik, çünkü eğer bu şekilde yapabilirsek oradan elde edilecek tahsilatlar da, davaların kazanılması sonucu elde edilecek tazminatlarla biz borcumuzu tahsil edeceğiz. Bu yöndeki çalışmalarımızı hızlı bir şekilde sürdürüyoruz. Bu avukatlık firması konusunda da son aşamaya geldik.

Diğer taraftan, tabii ki “Başbakanlık Teftiş soruşturmayı başlattı, niye bitiremedi?” konusunda tabii ki benim bir söz söyleme yetkim yok.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Başbakanlıktan hangi tarihte istediniz?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Efendim, Sayın Vekilim, onu biz istemedik, Sayıştay istedi.

BAŞKAN – Bir saniye arkadaşlar... Soruyu soran arkadaşımız lütfen düğmeye basar mı, kayıtlara girsin, sonra lazım olacak.

Buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Başbakanlığa hangi tarihte bu soruşturma yapılması için yazı yazıldı?

Bir de bir şeyi söyleyeyim: Şimdi, siz bu gemiyle ilgili eğer yaparsanız bu firmadan daha başkalarının da alacakları varsa siz gemiyi yaparsınız, satmaya kalkarken onlar da müdahale ederler. Yani o durumu da düşünmek lazım.

BAŞKAN – Evet, Sayıştay temsilcisi, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 5/7/2010 tarihinde gönderildi rapor.

Arz ederim.

Necati Bey, tekrar buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Şimdi, Sayın Genel Müdür birtakım açıklamalar yapıyor, ancak yani bu bankacılık teamülleriyle hiç alakası olmayan şeyler bunlar.

BAŞKAN – Ama henüz daha bitirmedi soruların cevabını, bir versin müsaade ederseniz.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – O zaman versin, tamam.

BAŞKAN – Sizin sorulara daha henüz geçmemişti.

Buyurun Sayın Genel Müdür, cevapları tamamlayın.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Diğer taraftan, bugüne kadar faiz olarak, faiz tahsilatı olarak 835.537 avro tahsil ettik firmadan.

Diğer taraftan, gemiler bize ipotekli. Dolayısıyla biz gemileri ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla gemileri elden çıkarabiliriz, satabiliriz, dolayısıyla diğer alacaklıların gemiler üzerinde tasarruf hakları yoktur.

BAŞKAN – Necati Bey’in sorularına cevap verdiniz mi?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Firma takibe geçtikten sonra herhangi bir ilave kredi açılmadı firmaya.

BAŞKAN – Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Ben onu... Neyse onu devam ettirelim de “Kredi açıldı mı?” diye sormadım zaten, “Tahsilat var mı?” diye sordum. Şimdi, burada bankacılık teamülleri derken şunu ifade etmeye çalışıyorum: Yani herhangi bir kredinin niye donuk hâle geldiğini birçok sebebe bağlayabiliriz. Yani bu sizin gerekçelerinizin arasında olmaması lazım, yani burada bu sorulmuyor. Siz, önemli olan, bu firmaya bu krediyi verdiğinizde, donuk hâle geldiğindeki teminatlarınız sağlam mı, değil mi buna bakın. Yani birçok sektör, birçok zamanda, birçok krizden veya başka sebeplerden dolayı zor duruma düşebilir, yani bütün bunlar da öngörülmebilir. Zaman içerisinde geçmiş yıllara baktığımızda bu tür şeyleri yaşadık. Önemli olan, bu sektörün bu hâle gelmesi bizi çok bağlamıyor, sonuç itibarıyla sektörden, yani bu verdiğiniz kredinin karşılıkları var mı, yok mu? Bunları söyleyin bize.

Bir de, ilginç bir şey söylediniz: “Bu hukuki takibi bize devredin, biz takip edelim, alalım.” Peki, bunun garantisi nerede? Yani siz bu hukuki süreci aldınız, ee peki, siz başarısız olursanız karşıdaki firma “Siz benim hukuki sürecimi bir şekilde devraldınız, başarısız oldunuz.” diye karşı tazminat davası veya bir yaptırım uygularsa ne yapacaksınız? Yani sizin bu hukuki süreci takip etmenizden dolayı bir garantiniz mi var? Yani firma takip ederse farklı olur, siz takip ederseniz farklı olur... Yani hukuki sürecin bir garantisi yok sonuç itibarıyla. Böyle bir yolu niye tercih ediyorsunuz? Onu da anlamadım, bunun da mantıklı bir cevabını istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ali Bey, buyurun.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Evet, ben sorumu biraz geniş sordum ama net, bankacılığın genel teamülleri gereği, bir: Bu firma ilk yönetim biçimi içerisinde firmanın tehlikeli boyutta ödemeyeceği ne zaman belli olmuştur?

İki: Bu belli olduktan sonra niye teminat mektupları bugün 2010 yılına kadar ya da 2011 yılına kadar bozulmamıştır?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Teminat mektubu yok ki.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, dinliyoruz. Sorular sorulsun...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Bir dakika... Senet ya da teminat yani...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Hayır, hayır; senet o.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Senetse o daha tehlikeli ya da bunun karşılığında, az bir para değil çünkü, 19 milyon avro karşılığında ipotek aldığınız ipotekler niye bu kadar bekletilmiştir? Yani şunu söylemeye çalışıyorum: Çünkü bir firma batmaya başladıysa, bankacılığın ana kuralı, firmayı her gün izlemek zorundasınız, yani bu izlemenizin sonucunda burada bir an önce banka parasını, kendisini garanti altına almak için sizin takip etmeniz konusunda özel birimleriniz var, yani özellikle bankacılığın ana konusu. O anlamda soruyu toparlamaya çalışıyorum. Beklenen her süreç sizin bu gelirinizi alma yönünde bir eğilim olduğundan mıdır, yoksa daha bekledikçe firmadan daha alacağınız bir faizlere... Batan bir firmadan faiz alamazsınız, ana paranın peşinden koşmak çok daha önemlidir. Ben, bu anlamda, o sürecin ne zaman başladığını; az önce arkadaşların dediği gibi ipoteği niye bu kadar çok beklettiğinizi ve bu soruşturma açıldıktan sonra hâlâ yönetim kurulu bu ipoteğin ancak yeni çözülme karar aşamasına niçin geldiği konusundaki soruları öğrenmek istiyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; şimdi bankacılık sektöründe iki türlü risk vardır: Bir, firmanın kendisinden kaynaklanan içsel riskler; bir de sektörden kaynaklanan dışsal riskler vardır. Sayın Genel Müdürün de anlatmaya çalıştığı gibi, firmanın daha öncesinde kredi tarihi olarak iyi bir konumda olduğu bellidir, yaklaşık onun üzerinde gemi yapmış ve teslim etmiştir. Bankacıların zaten bu aşamada baktıkları firmanın mali tablolarıyla birlikte geçmiştir. Ancak bu sektörel riskler, dışsal riskler gerçekleşmesini ancak sektörel analizler ortaya koyabilir. Bildiğiniz gibi, 2009 yılı hem Türkiye ekonomisi için hem dünya ekonomisi için bir kriz yılıdır. Bu kriz yılında da bu tip durumların gerçekleşmesi doğaldır, yani firmaların zor durumda kalması ve kredi ödemelerinde geri olması. Bir de tabii burada karşı taraftan kaynaklanan, yani alıcıdan kaynaklanan ekstra bir risk gerçekleşmiştir, alıcının siparişi iptal etmesi. Sonuçta, ortada bir millî kıymet vardır, iki tane gemi vardır. Bu gemilerin tamamlanarak satılması veya bu hâliyle ipoteğin nakde döndürülmesi konusunda sanıyorum ki Sayıştay bu konuya bakıyordur ama banka da profesyonel anlamda bakıyordur. Mühim olan, burada parayı kurtarmak kadar bu yatırımları ekonomiye döndürmenin de yollarını aramamız gerekiyor. Tabii burada da bekletici sebepler var, çünkü tahkim söz konusu uluslararası piyasalarda, bunun da sonucunu bilmek gerekiyor.

Benim de merak ettiğim, bu gemi yapım sürecinin, diyelim ki beş, altı, yedi yılı bulması hâlinde teknolojik anlamda mevcut gemi iskeletlerinin eskimesi veya yatık hâle gelmesi gibi bir risk var mıdır veya böyle bir ekspertiz yapılmış mıdır? Eğer böyle bir durum varsa ve mevcut hukuki durum içerisinde karar almak zorsa bu tip teknolojik risklerle hukuki risklerin karşılaştırılmasında, yani gemiyi yapmak ama hukuki durum belli değil ya da gemiyi bekletmek ama iskeletinin artış

çalışmaz hâle gelmesi -ki benim bildiğim kadarıyla bu bina sektöründe en azından vardır, karkas binalar için- böyle bir durum araştırıldı mı? Merak ettiğim husus bu benim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Aykut Bey’e ben de çok teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdür, biraz evvel siz de bu çerçevede açıklama yapmıştınız ilave sorular size gelmeyecekti.

Aykut Bey’e teşekkür ediyoruz, tecrübelerini burada tekrar konuşturdu.

Sayın Genel Müdür, buyurun cevaplayın.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, öncelikle şunu söyleyeyim: Bu gemiler yapım aşamasında bir proje kredisi niteliğindedir. Yani bu gemiler yapılırken yapılan harcamalar belgelendiriliyor, o belgelendirmeler çerçevesinde ekspertiz yapılıyor ve o harcamalar oradan kontrol edildikten sonra ödeme yapılıyor. Şimdi bu gemiler bu şekilde belli bir aşamaya geldikten sonra, tabii ki 2009 krizi ve siparişin iptaliyle firma zor duruma düştü. Söylediğim gibi, diğer bir özel bankada da iki gemisi vardı. “Bu aşamaya kadar niye beklendi?” sorusuna şöyle cevap verebilirim: Bu özel banka ile Eximbank ve firma üçü oturdu ortak bir protokol için bir iki yıl çalışıldı. Karşı banka da protokole önce gönüllü olduğu şeklinde bir görünüm verdi fakat bir süre sonra bu tıkanı. Karşı banka kendi yolunda yürümek ve ortak bir protokol yapma yolunu tercih etmedi. Dolayısıyla, geçen yıla kadar sırf bu protokol için bir bekleme süresi geçti ama onun ötesinde şöyle bir şey var: Şimdi, bizim elimizde mevcut teminatlar orada duruyor, yani şimdi bu teminatlar paraya çevrilebilir ama tamamlanmamış bir gemiyi ne zaman satacağınız, yani zamanlama çok önemli, yani denizcilik sektörünün dipte olduğu, en kötü dönemi yaşadığı bir zamanda gemiyi çok ucuza satabilirsiniz ama ekonominin yükseldiği, gemi değerlerinin arttığı bir dönemde satarsanız farklı bir fiyata satarsınız. Dolayısıyla, biz şu anda gemiyle ilgili incelemelerimizde, teknolojik yönden herhangi bir sıkıntının olmadığını, geminin orada durduğunu ve bir değer kaybı olmadığını gördük. O yüzden bu gemilerin tamamlanması konusunda da konjonktür çok önemli. Şu anda satarsak zaten biz daha da zararımızı artırıyoruz o yüzden... Ama öte taraftan gemileri bu hâlde satmak da şu aşamada çok fizibil görünmüyor, çünkü...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Yeterli geliyor mu?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Yeterli gelmiyor ama konjonktür olarak en dip fiyattan satmış bulunuyorsunuz, o zaman da... Bir iki yıl daha beklesek belki fiyatlar daha da artacak dünya konjonktürüne bağlı olarak. Yani gecikmeden dolayı bizim herhangi bir zararımız ortaya çıkmıyor.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Garantisi var mı?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

Sayın Genel Müdür, siz soruları cevaplayın ilave sorular gelirse tekrar...

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Tamam.

Bunun dışında, biz burada firmayla konuştuğumuzu ifade ettik, bu davaların bize devredilmesi gerektiğini ifade ettik. Firma zaten hukuken bir taahhütte bulunuyor, buradan çıkacak sonuca herhangi bir itirazının olmadığını, dolayısıyla biz bu davayı kaybetsek bile firmanın bizden herhangi bir hak talep edemeyeceği konusunda firmayla bir anlaşma imzalayacağız. Dolayısıyla, orada bir sıkıntı olmayacak ama bizim amacımız şu: Firma şu anda hakikaten çok kötü durumda, yani tüm alacakları, tüm mal varlığı ipotekli, ciddi borçları var. Firmanın şu aşamada o davayı takip konusunda da ne kadar yeterli bir durumda olduğu da şüpheli. Biz de şöyle düşündük: Biz bu işi takip edersek hiç olmazsa oradan bir tahsilat elde edebilirsek mevcut risklerimizi azaltabiliriz diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Sayıştay söz istedi.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, Sami İskender Bey inceleme raporunu yazan denetçi arkadaşımız, kendisi açıklama yapmak istiyor.

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY DENETÇİSİ SAMİ İSKENDER – Sayın Başkan, üzülererek söylemek isterim, Sayın Genel Müdürün ifadelerine katılmak mümkün değil. Maalesef, bu gemi kredisyle ilgili dört gemi söz konusudur: 34, 35, 36 ve 37. 34 ve 35 no.lu gemilerin finansmanını özel banka karşılıyor, 36 ve 37'yi de karşılayacaktı. Maalesef 34 ve 35 no.lu gemilerin imalatında, tesliminde zorluklar yaşandığı için karşı taraf, alıcı firma gemilerin alımından vazgeçti. Dolayısıyla da yüzde 40 avans olarak kullandığı, o ilk iki gemi için yüzde 40 olarak avans kullandığı teminat mektuplarını nakde çevirdi ve bu aşamadan sonra Eximbank devreye girdi. Yani orada firmanın mali durumu zaten kötüye doğru gidiyordu. Buradan sonra kredi kullandırmaya geçildi. Ben raporunun teknik teferruatına fazla girmek istemiyorum; raporun tespitleri yapılmıştır, kredinin kullanılması ve teminatlandırılmasıyla ilgili son derece büyük problemler vardır, bankacılık usul ve esaslarına karşı uygulamalar yapılmamıştır. Bu tespitleri raporumuzda hazırladık ve 7 Temmuz 2010 tarihi itibarıyla Başbakanlığa gönderdik. Yaklaşık iki yıl geçti, sonucunu bekliyoruz. O sonuca göre yapılan tespitlere katılıp katılmayacağımızı görüşte bildireceğiz.

BAŞKAN – Değerli üyeler, şimdi Sayıştay ile Genel Müdürlük arasında, bu konuda onların verdiği cevaplarla Sayıştayın önerisi arasında uyumsuzluk var. Yani Sayıştayımız cevapları kabul etmiyor. Bundan dolayı da Başbakanlık Teftiş Kuruluna konu aktarıldı. O rapor elimize ulaşmadıkça bizim burada yön vermemiz doğru olmuyor.

Müsaade ederseniz, bu rapor geldikten sonra işi sonuçlandırmak üzere -2009’da da kısmi işlem- 2009’un 1’inci önerisinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum ve 2010’un 2’nci önerisinin de gündemde kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2010’un 1’inci önerisini okutuyorum:

Öneri 1- :

Türk Eximbank’ın teşkilat ve görevlerini düzenleyen kanun çalışmalarının sonuçlandırılması için ilgili merciler nezdindeki girişimlerin sürdürülmesi.

BAŞKAN – Evet, **cevabı** alalım.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Mevcut durumda Türk Eximbank kanun, Bakanlar Kurulu kararı ve ana sözleşmeden oluşan üçlü bir mevzuat yapısına sahiptir. Bu üçlü yapı bankanın daha hızlı ve etkin çalışmasını engellediği ve mevzuattaki değişikliklere uyum sağlamayı geciktirdiği gibi, denetim kurumlarınca getirilen önerilerin hemen gerçekleştirilmesini de zorlaştırmaktadır. Bu kapsamda, daha önceki dönemlerde yapılan bankanın yeni kanun taslağına ilişkin çalışmalar 4603 sayılı Kanuna tabi diğer kamu bankalarındaki kanun ve ana sözleşmeden oluşan ikili bir mevzuat yapısı göz önünde bulundurularak yeniden ele alınacaktır.

Ancak, öncelikle Temmuz 2012’de yürürlüğe girecek olan yeni Türk Ticaret Kanunu kapsamında Türk Eximbank’ın kuruluşunu düzenleyen 87/11914 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Esaslar ile Banka Ana Sözleşmesi’nin anılan Kanun doğrultusunda yeniden düzenlenmesi zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Bu çerçevede başlatılan çalışmalar sırasında, Esaslar ve Ana Sözleşme’de yeni Türk Ticaret Kanunu’na ek olarak 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ve ilgili diğer mevzuat kapsamında yapılması gereken değişiklikler de gerçekleştirilecektir.

BAŞKAN – Söz almak isteyen arkadaşlar?

Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Eximbank’ın ismiyle alakalı tabii ilginç bir durum var, Türk Eximbank “x” harfi içeren bir isme sahip. Kanun gereği “Türk tabiiyetindeki her nevi şirket ve müesseseler, Türkiye dâhilindeki her nevi muamele, mukavele, muhabere, hesap ve defterlerini Türkçe tutmaya mecburdurlar.” diyor 1926’da çıkan kanun, bu hâlâ geçerli. Ancak daha sonra ilginç bir gelişme olmuş, yine Türkiye İhracat Bankası Anonim Şirketi Ana Sözleşmesi’nin unvanında “Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketi’dir.” diyor. Ancak, “Kısaca Türk Eximbank olarak anılacaktır.” şeklinde 27/11/1994’te de kanuna girmiş, yani “x” harfi girmiş. Tabii bu Türk Eximbank’ın “x” harfi Türk alfabesinde yer almadığı ve 1353 sayılı Kanun’un 2’nci maddesine, 805 sayılı İktisadi Müesseselerde Mecburi Türkçe Kullanılması Hakkında Kanun’un 1’inci maddesi ve Türkiye

Cumhuriyeti Anayasası'nın 3'üncü ve 174'üncü maddelerine de aykırı. Şimdi bu kanun yapılırken "Eximbank" isminin "x" harfi ne yapılacak yahut geçmişteki kanuna giren "x" harfi de bu şekilde kanunlara, hatta Anayasa'ya aykırı bir şekilde girmiş kanun maddelerine. Dolayısıyla, bu kanun yapılırken bu konuya dikkat edilecek mi, durumu ne olacak veya bu Eximbank'ın "x" harfi ne olacak? Bunu soruyorum ben. Yani Sayıştay da...

BAŞKAN – İnşallah Genel Kurulda bunu biz hâlleriz inşallah Sayın Vekilim.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Hayır, Genel Kurul meselesi değil, burada konuşulması gereken bir konu.

BAŞKAN – Yok cevapları versin de...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Sonuçta kanun yapılacak yani Eximbank'la ilgili.

BAŞKAN – Kanunu biz yapacağımız için Genel Kurulda konuşuruz onu Sayın Vekilim.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Tamam.

BAŞKAN – Burada bürokrat arkadaşların şöyle veya böyle kanun yapma yetkileri yok.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Kanun yapma yetkisinden ziyade Sayıştay denetlerken hukuki açıdan da denetim yapıyor, yani bunu da bir şekilde belirtmesi lazım, bu yanlışlığı belirtmesi lazım Sayıştayın da.

BAŞKAN – Kanunu yasama, yani bizler çıkaracağımız için müsaade edin orada konuşalım, olur mu?

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Bakın, daha önce de kanun metnine de girmiş, 94'te girmiş. Yani bunu da bir şekilde düzeltmek lazım, bu "x" bir sürü "x"lere, "w"lara, şunlara bunlara yol açar. Bu da sakıncalı bir durum diye düşünüyorum ben. Sayıştay da bu konuda ne diyor? Elbette burada kanunu kim yapacaksa, kimler yapacaksa bunun da en azından kayıtlara geçmesi için burada ifade etmiş olalım. Sayıştaydan da ben bu konuda yine bir görüş almak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Kanun tasarısı Genel Kurula geldiği zaman bunun üzerinde hep beraber duracağız.

Teşekkür ediyorum.

Sayıştay bu konuda herhangi bir şey söyleyecek misiniz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Herhangi bir şey söylemeyeceğiz.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdür...

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Efendim, biz bunu not ettik, bu konuda bir araştırma yapıp, bu konuda hassasiyetimizi göstereceğiz.

BAŞKAN – Yani 94'te nasıl girmiş o, Genel Kurulda nasıl geçmiş, ona da bakmak lazım.

Teşekkür ediyorum.

Değerli üyeler, evet, gereği yerine geldi mi arkadaşlar? Yani devam ediyor bu çalışma o bakımdan 2010'un 1'inci önerisinin izlenmesini, Sayıştay tarafından takip edilmesini, henüz sonuçlanmadığı için, oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, “x” takip edilmeyecek, öneri takip edilecek.

Öneri 3'ü okutuyorum:

Öneri 3- :

Uluslararası anlaşmalar dahilinde Jandarma Genel Komutanlığı ile Millî Savunma Bakanlığı'nın Rusya Federasyonu'ndan gerçekleştirmiş olduğu malzeme alım bedellerinin Türk Eximbank'ın bu ülkeden olan kredi alacaklarından mahsup edilmesinin ardından, kur farkı nedeniyle kayıtlara eksik intikal eden ve Bankanın muhtelif alacaklar hesabında kayıtlı olan 7,5 milyon TL'nin tahsil edilmesi için ilgili merciler nezdinde bulunulan girişimlerin sürdürülmesi,

BAŞKAN – Evet, değerli üyelerimiz bu **cevapları** zaten okudular. Siz son durumu lütfen açıklayın bize, en son durum ne olmuştur, bu konuda bir açıklama yapın.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, bu konuda yaptığımız araştırma sonucunda bu tahsilatın Bakanlıktan tahsilinin mümkün olmadığını, ancak bu konuda Hazine ve Maliyeyle yaptığımız görüşmelerde bu tutarın bir torba kanuna konularak Eximbank'ın bu alacaktan vazgeçmesi şeklinde bir torba kanunla çözülmesi gerektiği yolunda bir sonuca ulaştık. Dolayısıyla...

BAŞKAN – Bu “torba kanun” dediğiniz nedir, biz onu anlamıyoruz Sayın Genel Müdür. Yani böyle bir ifade... Bizim bu kayıtlarda lütfen bir düzeltme yapın, böyle bir kanun yöntemi, böyle bir usulümüz yoktur. Yani “bazı kanunlar” denebilir ama öyle “torba” işi...

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Özür dilerim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bir düzeltme yapalım lütfen, yani resmî literatürde yok böyle bir şey.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Hazine yetkilileri ve Maliyeyle yaptığımız görüşmelerde bu sorunun ancak bir yasal düzenleme yapılarak giderilebileceğini, aksi takdirde bu tutarın herhangi bir şekilde tahsil imkânının olmadığı görülmüştür ve bu konuda da biz çalışmaları yapmak üzere, Hazine ve Maliye Bakanlığıyla bu işi takip edeceğiz.

BAŞKAN – Söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Değerli arkadaşlar, bu da sonuçlanmadığı için bunun da...

Sayıştay, ne diyorsunuz, izliyor muyuz yoksa gündemde mi kalsın?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İzlenmesi...

BAŞKAN – Evet, bunun da izlenilmesini, takip edilmesini... Sayıştay her dönem önümüze getirecek bunu. Evet, benim üç sene daha sürem var, diğer arkadaşların süreleri belki uzun olabilir ama lütfen bunu da bitirelim, senelerdir önümüze geliyor.

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, değerli üyeler; yani ticari bir anonim şirketin, bir kamu şirketinin bir alacağını, tahsili imkânı kalmayan alacaklar kalemine atıp silebilmesi için Meclisin kanun çıkarmasını teklif etmek, sanıyorum ki Hazine ve Maliye bürokrasisinin biraz çekingenliğinden kaynaklanan bir durumdur. Çünkü herhangi bir düzenleme bunun kanunla yapılmasını gerektiriyorsa ve ben bilmiyorsa bir şey demiyorum. Sonuçta, gerçekten devletin devletten alacağı ama tabii Rusya'yla ilişkilerimizde... Yani Jandarma Genel Komutanlığının yaptığı işlerde bilmediğimiz bir öyküsü var mı bilmiyorum ama tahsil edilmeyen bir alacak, Hazine ve Maliye Bakanlığı uygun görüş yazacak çünkü sermaye sahibi o, banka da alacaklarından silecek. Sanıyorum bu yazı yazılmadığı için dönemlerdir KİT Komisyonunun önüne geliyor ve benim gibi işte gereksiz olarak zaman kaybı ve daha sonra da Meclisin önüne gelecek. Bunun usul olması hâlinde daha önce bürokrasinin bakan onayıyla yapması gereken şeyleri Meclis onayıyla yapmaya başlar ki bu düzen de iş yükü olan Mecliste devlet geleneği açısından şık durmayabilir. Bence Hazine Müsteşarlığı ve Maliye Bakanlığıyla tekrar bir görüşülüp böyle bir geleneğin oluşmaması için durumu başka yöntemlerle çözmekte fayda görüyorum ben.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür not alın lütfen, Kamer Bey de tekrar bir soru soruyor.

Buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayıştaya sormak istiyorum. Bu 6111 sayılı, sonra bir kanun daha çıktı, kamu kurumlarının birbirine olan alacaklarının yeniden yapılandırılmasıyla ilgili olarak bu alacak o kapsama girmedi mi acaba? Ben de iyi bilmediğim için size soruyorum. Kamu kurumlarından bazılarının birbirlerine olan alacaklarının terkin edilmesi, mahsuplaşması; bu oraya girmiyor mu?

BAŞKAN – Evet, buyurun.

Kim cevap verecek arkadaşlar?

Önce Sayın Genel Müdür, siz bir cevaplayın lütfen, Sayıştay sonra cevaplayacak.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Teşekkür ederim efendim.

Şimdi, Sayın Başkanım, ikinci yöntem olarak da bütçeye bir ödenek konulması yolu konusunda da girişimlerde bulunacağız, o gerçekleşirse zaten yasal düzenlemeye gerek kalmaz.

BAŞKAN – Yani Aykut Bey'in ifade ettiği bu ikinci yöntemin daha uygun olacağı kanaatindeyiz.

Sayıştay, söyleyeceğiniz bir şey var mı arkadaşlar?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkan, 6111 sayılı kamuya olan borçların yeniden yapılandırılmasıyla ilgili Kanun'da bankanın sadece Irak kredisi vardır, o kredi Geliştirme, Destekleme Fonundan kullanıldığı için o gündemde olmuştur. Faizleri belirli bir oranda düşürmüşler ama o gündeme gelmemiştir o konuyla ilgili. O konuyla ilgili kur farkından kaynaklanan bir sorundur. Onu da Jandarmanın karşılığı kabul etmesi lazım, tamamen bürokrasinin kendi arasındaki yazışmasıyla halledilecek bir konudur.

Arz ederim.

BAŞKAN – Evet, Hazinesin ilave edeceği bir şey var mı arkadaşlar?

Buyurun.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TEMSİLCİSİ – İkinci söylenen yol için biz 2011 yılında Maliye Bakanlığıyla görüştük, bütçemizde fazla vardı, bu yönde Millî Savunma Bakanlığına ödenek aktarılmasını istedik, Maliye Bakanlığı kabul etti ancak Millî Savunma Bakanlığı kendilerinden kaynaklanan bir borç olmadığını söyledi, Jandarma Genel Komutanlığı borcun zaman aşımına uğradığını söyledi, bu yöntemi kabul etmediler. Biz, en son bankayla bir toplantı yaptık, tekrar aynı yolu deneyebileceğimizi, bu konuda Millî Savunma Bakanının ikna edilmesi gerektiğini söyledik. Kanun tasarısı falan söylendiğini ben Hazine Müsteşarlığı olarak hatırlamıyorum efendim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Genel Müdür, kısa bir cevap alalım, buyurun.

Söyleyeceğiniz bir şey var mı?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Yok.

BAŞKAN – Yok.

Değerli üyeler, bu henüz sonuçlanmamıştır. Bunun da izlenmesini yani 3 numaralı önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Öneri 4'ü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer önerileri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Evet, **cevap 4.**

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; Sayıştayın 2010 yılı denetimlerine ilişkin iç önerinin çoğu yerine getirilmiştir. Bunlar hakkında, özellikle bir tanesi hakkında bir konuda bir söz almak istiyorum.

Şimdi, Harcırah Kanunu'na aykırı olarak fazla yapılan ödemelerden...

BAŞKAN – Şimdi, şu anda “İç önerileri yerine getireceğiz/getirdik.” dediniz mi? Dediniz.

Şimdi, soru sormak isteyen arkadaşımız var mı? Onları bir alalım, ondan sonra.

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu harcırahlarla alaka iç önerilerde bir sorun bulunmakta mıdır?

BAŞKAN – Bak, şimdi kendi kendinize soru sordurdunuz Sayın Genel Müdür.

Evet, başka soru sormak isteyen?

Şöyle yapalım müsaade ederseniz: 4'üncü önerinin de izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, geneli üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var.

Buyurun Sayın Vekilim.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Ahmet Bey, bugün çok kibarlaştınız yalnız.

BAŞKAN – Her zaman öyleyimdir de... Size çok teşekkür ediyorum.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale)- Şimdi, az önceki ikinci öneriler kısmında da belirtmiştim, kurumun bilançosuna baktığımızda -onun arkasından gelerek devam edeceğim ben özellikle bu konuda- kredilerin bir yıl öncekine göre 103 milyon 498 binden 120 milyon 776 bin 382 TL'ye ulaştığı görülüyor. Şimdi, buradan...

KAMER GENÇ (Tunceli) – 1 milyon lira tahsil etmişler.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Yani o kadar bir tahsilat oluşmuş.

Şimdi, buradan baktığımızda bir bankacılık anlayışı içerisinde, bankacılığın iyi yönetilip yönetilmediği ve bankacılığın kârlı olup olmadığı bugünkü anlayış içerisinde tüm halkın da içinde bakması gereken konulardan bir tanesi, benim için en önemli maddelerden bir tanesi budur, “Verilen kredilerin takip edilip yıllar içerisinde artıp artmadığı, niçin arttığı?” gibi sorular. Bu konuda büyük ölçüde mali açıdan yetersiz firmalara tüm borcunu karşılayacak tutarda asli teminat alınmadan kredi verildiği, temerrüde düşen firmaların borçlarını kapatabilmeleri için yeniden kredi verildiği, kredi talep eden firmaların mali ve ekonomik yönlerden yeterince incelenmeden vergi, sigorta borcu, karşılıksız çek, protestolu senetler yönünden araştırma yapılmadan verildiği bu rapordan anlaşılmaktadır.

Şimdi, diğerleri de, konuştuğumuz gibi, bu konuya devam ederek, bu çok hoş değil, 21.941, 5.003 yani çok hoş değil, ben kendimi burada bir devlet memuru gibi de hissetmeye başladım. Aslında KİT Komisyonunda bir banka denetiminde devletin gizli sırlarının bile Parlamentoda konuşulduğu ve özellikle on yıl, on beş yıl, yirmi yıldır Parlamente'ye seçilmiş milletvekillerinin bu kadar bir bankada bir firmanın isminin saklanması hiç anlamış değilim. Böyle bir yasal denetim de yok. Sayıştayın biliyor ve firmalara, ismini bilmesine rağmen,, Sayıştay bizim adımıza denetleme yaparken biz esas denetleyiciler, Türkiye Büyük Millet Meclisinin seçtiği KİT Komisyonunun üyeleri bu firmaların ismini bilmeden denetleme yapmamızın da ne kadar doğru olduğunu bilmiyorum, böyle yasal bir

zorunluluk olmasına rağmen. Bunu özellikle belirtmek istiyorum, hem tutanaklara girmesi açısından hem benim denetimi doğru yapmadığım açısından.

Şimdi, burada bir sürü rakam okuyacağım. Bu rakamlar hep firmaların kodlandırılması yani uzayda bir şeye söyler gibi bir şey oluyor ama. 21.941, 5.003, 12.016, 7.667, 4.947, 5.681, 4.920, 10.249, 13.607, 18.098, 8.091, 9.484, 16.018 -Hayır, dinleyeceksiniz, denetleme yapıyoruz bunların üzerinde- 18.806, 11.567 sabit no.lu firmaların kullandıkları kredileri zamanında ödemedikleri, kullandırdıkları kredinin bir kısmının teminatsız kaldığı 2007, 2008 ve 2009 yılları inceleme sonucunda dile getirilmiş bunlar bugüne kadar ve 2010 yılı hesaplarının Sayıştay tarafından incelenmesi neticesinde 2007, 2008 ile 2009 yıllarındaki durumun artarak devam ettiği yani kredilerin tahsil edilmediği, bu firmalara ilave olarak -devam ediyoruz- 18.320, 14.368 ve 10.111 sabit no.lu firmaların da kullandıkları kredileri geri ödemedikleri ve kredilerin teminatsız kaldığı, 31/10/2010 sonu itibarıyla banka alacağının 120.17 milyon TL'ye ulaştığı ve bu alacakların karşılığında 10.058 milyon TL hasılat yapıldığı raporlarda görülmüştür. Şimdi, ben, doğal olarak eğer denetleme yapıyorsam, burada bulunduğum bir yerde parmağımı kaldırıp onaylıyorum, lehte ve aleyhte konuşuyorsam, burada mutlaka denetimin doğru olması açısından bu firmalar hakkında bilgi istiyorum. Kurum, kredileri verirken tedbirleri neden almadı? Yapılması gereken istihbarat çalışmalarının yeterince yapıp yapılmadığı, kredilerin zamanında ya da hiç geri ödenmeyişinde kurum görevlilerinin ihmal ve kusuru olup olmadığı konusunda, özellikle bu konuda, Sayıştayımız da dâhil olmak üzere, sizlerden bilgi istiyorum.

Yine, bu konuda gene devam etmek istiyorum. Bu konuda, diğer konuda da yapılan firmaların var, diğer arkadaşlar da bu konuda konuşabilirler. Ben diğer firmalarda da bu konuda devam eden takipte hiç alacaklarının olmadığını da bilmek istiyorum ve ben mutlaka -yazılı da olabilir, sözlü de- bu bilgilere sahip olmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdür, bunları tek tek not alıyorsunuz ve araştırmayı gerektiren hususlar var ise tutanaklar elinize ulaştıktan sonra on beş gün içerisinde yazılı olarak Komisyonumuza cevap veriyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bu arada Necati Bey'e söz vermeden ben de bir-iki cümle ilave etmek istiyorum.

Para verilirken batır, o gün komiteniz ya parayı batırıyor yani sonra da ekonomik krizler, şunlar, bunlar, hepsi konuşulabilir, bunlar detay; imzaları atarken ya parayı batırıyorsunuz veya alacaksınız, gerisi, arada krizler, iç kriz, dış kriz falan bunlar ilave şeyler olabilir ama verirken batır. Ben de yirmi dört yıl on bir ay, bunun yirmi yılını kredi vermekle yani masanın bir tarafında bulunarak

geçiren bir arkadaşınız olarak yani birler, onlar değil, yüzlerce gece, aylar, uykusuz kaldığımız olmuştur. Kredi vermek o kadar zor iş ki yani teminat mektubu da gelse verirken bir sürü sıkıntılar yaşıyorsunuz. Geçmişte o birçok tabela bankalarından gelen mektuplar havada uçuşuyordu.

Şimdi şunu söylemek istiyorum: Tabii, bunları tartışırken geçmiş yılda, ben bunu birkaç sefer söyledim, kayıtlara girsin diye söylüyorum çünkü numaralar sayıldı burada, değerli arkadaşlar, masanın öbür tarafında otururken Meclis, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, KİT Komisyonu, benden bazı firmaların detayını, bilgilerini istedi, ben de vermedim. Şimdi döndüm masanın bu tarafında oturuyorum on yıldır, ben de istedim, hatta geçen dönem, hatta 22'nci Dönemde Ziraat Bankası Başkanı Zeki Sayın geçmişte Vakıflar Bankasında beraber çalıştığımız bir arkadaş, onu sıkıştıralım dedik, alalım şunları, ama ona da haksızlık ettiğimizi hemen Bankalar Yeminli Murakıbrı arkadaşlar o gün orada itirazlarda bulundular ve o gün toplantıyı yapmadık. Burada biz bunu Genel Kurulda çözemez isek istemeye devam ederiz, sabit sayılarını sorarız, daktilo bilen yani şimdi bilgisayarla yazılıyor, tabii bizim zamanımızda büyükçe daktilolar vardı, bilgisayara giren memur arkadaş bu firmayı bilir, kuryesi bilir ama biz bilemeyiz, bu bizim kendi şeyimizdir. Onun için, bu “sır” kavramı çözülmedikçe burada tartışmaların çok fayda sağlamayacağını ifade etmek istiyorum.

Necati Bey'e söz veriyorum.

Buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, gene bu konu gündeme geldiği için bir daha altını çizelim madem, bu “sır” kavramı Genel Kurulda gizli toplantılarda, gizli oturumlarda konuşulabiliyor, Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetim komisyonu olan KİT Komisyonunun da gizli toplantı yapma gibi bir hakkı var, dolayısıyla gizli toplantı yapılarak bu tutanaklar da on yıl süreyle saklanacağı için yani burada gizli toplantı şartlarını yerine getirip de gizli sır bilgilerini de ortaya koymanın bir sakıncası olmadığı kanaatindeyim. Bunu da önümüzdeki günlerde Meclis Başkanıyla görüşerek onun da içtihat, işte bir istişaresini alıp bunu da tekrar buralara getirebiliriz. Yani kanun değişikliği, yani kalkıp da Bankalar Kanunu'ndaki “sır” kavramını ortadan kaldırmamız mümkün değil veya Petrol Kanunu'ndaki o “sır” kavramını ortadan kaldırmamız mümkün değil, dolayısıyla bizim burada, KİT Komisyonunda denetim yaparken bu denetimin daha şeffaf yapılabilmesi için ne lazımsa onu yapmamız lazım. Onu da söyleyerek ben başlayayım.

Tabii, genel konuştuğumuz için öncelikle Türk İhracat Kredi Bankası elbette bu devletin önemli kurumlarından bir tanesi çünkü ihracat olmazsa olmazlardan bir tanesi. Eğer ülke büyüyecekse, ülke üretim yapacaksa ki üretimini ihracata yönlendirmiyorsa bu ülkenin geleceğiyle ilgili sıkıntı var demektir. 500 milyar dolar hedef koyan Türkiye Cumhuriyeti devletinin de İhracat Bankası, devletin kurumu olan bu kurumun da iyi bir perspektif, iyi bir vizyon oluşturması lazım. Tabii, geçtiğimiz

yıllardan bugüne kadar baktığımızda bu anlamda bir çalışmanın olmadığını ben görüyorum. Şöyle ki, bugün gidin diğer özel sektör bankalarına, Eximbank'ın verdiği kredilerden daha cazip krediler veriyorlar. Yani bakın, bu burada geçtiğimiz yıllarda ifade edildi yani tutanaklarda da var, yani şu gün itibarıyla buraya gelindiye onunla ilgili de ben zaten soruyu da soracağım. Yani ihracatçılara verilen kredilerde yani özel sektör bankacılığının, ticari bankacıların verdiği krediler arasındaki farkları bir kere yani daha doğrusu faiz rakamlarını, işte hatta masraf, vesaire, şunların, bunların da bir karşılaştırmasını isteyeceğiz yani sadece ne kadar kredi kullandırdık, ne kadar kâr yaptık, bunlar değil, bana göre bu anlamda ihtisas bankacılığı yapan kurumların veya ihtisas kurumlarının bu anlamda işte diğer dünya ülkelerindeki Eximbanklarıyla karşılaştırmaları lazım yani diğer bankalarla falan karşılaştırılmaması lazım yani sabahki Kalkınma Bankası gibi kurumların işte hep maalesef bu yanlış da düşüyoruz. Yani işte bankalar arasındaki donuk kredilerin takibi bizde şu kadar, orada bu kadar, yok böyle bir şey yani Eximbank dünyadaki Eximbanklarla karşılaştıracak kendini. Yani Türkiye'deki ihracatçı kredi kullanırken maliyeti ne kadar, işte Almanya'daki veya Afrika'daki veya işte Çin'deki ihracatçının kullandığı kredinin maliyeti ne kadar, bunları söyleyin yani bunları ortaya koyalım, böyle bu banka yönlensin.

Bir de Eximbank tabii ki bir yerden bulduğu kaynakları yani kaynak şartlarına göre elbette ihracatçılara kullanıyor ama uygun kaynakları da bulmak zorunda yani düşük maliyetli kaynakları da bulmak zorunda. Dolayısıyla geçtiğimiz yıllarda burada sürekli ifade edilen, dediğim gibi, özel sektör bankacılığının da cazip hâle gelmesi noktasında Eximbank'la yan yana koyduğumuzda tabii ki cazip olan kredilere daha sağlam firmalar gider. Yani eğer siz cazip durumda değilseniz, sizin faizleriniz veya maliyetleriniz diğer sektörlerden daha yüksekse size riski olan firmalar doğal olarak gelecek demektir. Yani bütün bunlara bir de İhracat Bankasının, Eximbank'ın en önemli görevlerinden bir tanesi de ihracatçının kullandığı kredi piyasasında rekabeti en alt seviyeye indirmek. Yani en alt seviye derken rakamları en alt seviyeye indirmek, rekabeti en üst seviyeye çıkarmak yani bana göre ihracat Eximbank'ın yapması gereken en önemli görevlerden bir tanesi, yani diğer bankaları da zorlayacak maliyetleri aşağı düşürmesi için. Bunu da yani piyasadaki bu dengeyi sağlayacak olan da Eximbank'tır diye düşünüyorum. Yani soru olarak da yine ortada söylediğimi söylüyorum yani özel sektör, ticari bankacılıktaki sektörlerdeki ihracatçının kullandığı kredi maliyetleri ile sizin kredi maliyetleriniz arasındaki rakamları ben istiyorum. Bir de sunum yaparken 241 ülkeden bahsettiniz, dünyada ben 194 ülke olduğunu biliyorum yani bir daha İnternet'e de baktım kesin bir rakam olduğunu öğrenmek için. Yani bu 241 ülke...

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Bölünmüşler var.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Hayır, bölünse de işte tanınan, tanınmayan 190 ile 194 arasında gezdiğini biliyorum. Nasıl oldu bu 241 ülke?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – 244 ülke var Sayın Vekilim.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Yani Birleşmiş Milletlere kayıtlı 194 ülke var yani şimdi açıp tekrar baktım yani 244 ülke bilemiyorum yani ona bir daha bakalım o zaman, bilmiyorsak da düzeltelim yani.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar, tabii bu Türkiye Kalkınma Bankasındaki bazı usulsüzlükler burada da yapılıyor, maalesef bu bankalarımız hukuk ve kural tanımıyor. Evvela 2008-2009 yıllarının YDK raporlarında da belirtildiği üzere bu banka personeline ödenen temettü ödemeleri Yüksek Planlama Kurulu kararlarına aykırı, 2010 yılında da 464 bin liralık fazla temettü ödenmiş ama bunlar düzeltilmemiş. Şimdi normal olarak yurt içi ve yurt dışı harcırahlar şöyle: Yurt içi konaklama bedeli ödemeleri Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (d) fıkrasında belirtilmiş, bu da işte 2009 yılında 35 lira, 2010 yılında 37 lira, 2011 yılında da 39 lira ama banka Yönetim Kurulu 29/4/2008 tarihinde bir karar almış. Buna göre diyor ki: "Yönetim ve denetim kurulu üyeleri, Genel Müdür günde 225 avro ödeyecek otele, genel müdür yardımcıları ve sekreter 200 avro..." Yani böyle şey etmiş. Yani niye böyle siz personelinizi beş yıldızlı otellerde illa yatmaya zorluyorsunuz, biraz da bu ülkenin sıkıntıları var, biraz onu da bir hesaba katsanız da biraz tevazu gösterseniz olmaz mı yani.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Gösteriyoruz Sayın Vekilim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ama yönetim kurulu raporunuz var yani şimdi...

BAŞKAN – Siz not alın, tek tek vekillere cevap vereceksiniz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yine, yurt içi gündeliklerde mevcut kanunlara göre almanız gereken gündelik, 2009'da, günde 23 lira, 2010'da 25 lira, 2011'de 26,5 lirayken siz bu uygulamayı yaparken merkezî yönetim bütçe kanununa bağlı (h) cetvelinde memur ve hizmetliler için ödenebilecek tutarları ek gösterge 8 bin ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlarda ödenen harcırah alıyorsunuz, bu da yasaya aykırı, Yüksek Planlama Kurulu kararlarına aykırı. Yine, dâhilde alınan konaklama ücretleriniz çok fazla, yurt dışında alınan konaklama ücretleriniz yine çok fazla ve yurt dışı konaklama ücretleri alınırken de ek gösterge 5.300 ve daha yukarı olan memurların ek göstergesine göre alıyorsunuz yani bu hakikaten hatalı, geçmişteki Sayıştay ve YPK kararlarında bu açıktaki tenkit konusu ediliyor. Bir kulaktan girip de bir kulaktan çıkıyorsa ve siz buna uymuyorsanız yani ben size söyleyeyim, önümüzdeki sene eğer tabii yine yaşarsak, buraya gelirsek, bu suistimaller yapılırsa bakın,

biz zamanında ikaz ettik, bu ikaza rağmen siz bunları düzeltmiyorsanız o zaman siz hukuk tanımıyorsunuz demektir. Dolayısıyla hukuk tanımayan insanlara karşı davranış biçimimiz neyse o biçim olması gerekir. O bakımdan yani bunu bir tehdit aracı da görmeyin. Sizden ricam şu: Yani burada bir hukuki düzen varsa onu şey edelim. Sayıştay bir şeyi tenkit etmişse mümkünse onu hukuki yoldan tenkit edersiniz, Sayıştay tenkiti eğer hakikaten hukuka aykırıysa tamam onu ısrar edebilirsiniz ama buna rağmen, hukuka uygun bir tenkitlere karşı ben hukuku tanımam, Sayıştayı tanımam, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsündeki milletvekillerinin tenkitini tanımam dersanız o zaman bu denetimin de bir şeyi yok. Daha çok şeyler var ama artık fazla da uzatmayalım, arkadaşlar oy kullanmaya gidiyorlarmış. Ben şimdilik bunları söylüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, hep beraber oy kullanmaya gideceğiz.

Değerli arkadaşlar, şimdi Eximbank Genel Müdürü, bakanlar, milletvekilleri de arada davet edilirse bakan tarafından veya Başbakanımız tarafından bu heyetle biz de gidiyoruz. Şimdi düşünün bir ülkeye gittik, o ülkeye bir heyet hâlinde gidiyoruz, Eximbank Genel Müdürüne diyeceğiz ki: “Sen 300 kilometre uzaktaki veya işte taşradaki 50 dolarlık yerde kalacaksın, bakan...”

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yok öyle bir şey, kim diyor ya!

BAŞKAN - Yaşadığımız olayları söylüyorum arkadaşlar, şimdi burada bürokrasiden gelen arkadaş var, ben özel sektörden geldim, çok anlamam ama gittiğimiz yerde “Sayın Genel Müdür sen git, bilmem nerede kal, biz bu otelde kalacağız...” Şimdi, daha çok bu rakamlar, bakacaksanız, burada gözüküyor şeyin içerisinde genelde, bu heyetle gidilen işler arasındadır bunlar, bunu da bir hatırlatmak istiyorum.

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, her zaman söylediğimiz gibi sorumlu muhalefet anlayışında bankaların kamu ekonomisi açısından, Türkiye ekonomisi açısından ne kadar önemli olduğunu bilerek biz banka denetimlerini şimdiye kadar yürüttük. Öncelikle şunu söyleyeyim: Şeffaflık gerçekten önemli bir şey, çok güvendiğimiz kurumlar dahi olsa, hakkında tespit olmayan kurumlar dahi olsa mevcut banka incelemesinde Sayın Milliyetçi Hareket Partisi Milletvekilinin de söylediği kaygıları taşıdığımız için bu kurumların hesaplarıyla alakalı biz görüş bildiremeyeceğiz. Birinci husus olarak öncelikle bunu belirtelim.

İkinci husus: Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak görüş olarak her zaman çalışandan yana tavır koymuş bir partiyiz ve şimdi Sayıştay raporuna baktığımda evet, 2009 yılı için 35,25 lira kamu çalışanları için harcırahın olması gerçekten kötü bir durumdur. 35 lirayla hiçbir yerde yatılmaz. Sorun sefalette eşitlik değildir, refahta eşitliktir. Burada eleştirilmesi gereken bu kadar düşük harcırahın kamu personeli için ödenmemiş olmasıdır.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Burada çok yüksek ama ya.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kamer Bey, müsaade eder misiniz.

Şimdi, burada Yönetim Kurulunun aldığı kararlar azami otel ücretidir, umuyorum ki her zaman böyle ödenmemiştir, bir de şöyle bir şey var: Sektörel kurallar vardır, bankalarla bir toplantı yaptığınızda İstanbul’da, şurada, burada, bir sıkıntı çekildiğinde -ben kamu görevimden biliyorum- mühim olan devlet personelinin de bu harcırah şartlarında olmasıdır ki Sayıştay denetçisi arkadaşlarımız da bilir, kamu denetim elemanları İstanbul’a gittiğinde misafirhanede yer yoksa parkta yatması gereken bir harcırahtır. Bizim burada önermemiz gereken kamu personelinin durumunun iyileştirilmesidir ve sektörel kuralları da göz önünde tutarak yani bu konuda biraz daha düşünerek bence şey yapmakta fayda vardır ama bizim partimizin politikası çalışanlar lehinedir. Ödenmiş harcırahların ücretli insanlardan geri alınarak bunların çoluğunun çocuğunun zor durumda bırakılmasına ben kişisel olarak çok karşıyım.

Diğer bir mesele Eximbank’la alakalı makro değerlendirmelerdir. Değerli arkadaşlar, bu ülkenin çok ciddi bir cari açık sorunu vardır. Bu cari açık sorununu çözmenin temel yolu ise ihracatımızı artırmaktan geçmektedir. İhracatımızı artırabilmemiz için de teşvik politikalarımızın önünde uluslararası düzenlemelerin engellemeleri bulunmaktadır çünkü “damping soruşturması” diye belirli risklerle karşı karşıyayız, istediğiniz gibi ihracatçınızı destekleyemiyorsunuz. Bunun önemli araçlarından birisi olan Eximbank’ın kredi miktarının artırılması son derece önemli. 2006 yılında 1 katrilyon olan sermaye Hazine tarafından artırılarak 2 katrilyona çıkarılmıştır ama mevcut ihracat seviyemize baktığınızda bu sermaye miktarı son derece yetersizdir. Bu sermayenin artırılması ihracatçılarımıza çok daha iyi koşullarda kredi kullandırılması önemlidir. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak ihracatçılarımıza vereceğimiz her türlü desteği destekliyor ve bu konuda alınacak adımların arkasında durduğumuzu belirtmek istiyorum.

Bir de denetimin bağımsızlığı önemlidir. Denetim bağımsızlığı iki şekilde bozulur. Bunun da -her zaman söylüyorum- içsel ve dışsal sebepleri vardır. Denetimin yönetimle olan ilişkilerinin denetim ilişkisini gölgelemesi gibi bir durumu bağımsızlığın negatif olarak zedelenmesi olarak literatürde vardır. Bu konuda devlet ilişkilerinde yönetimin de aynı sorunu olabilir, gerek yönetim gerek denetim bunu denetledikleri adına denetledikleri kuruma en azından hissettirmemiş olmaları gerekmektedir. Bu meselenin asla kişiselleşmemesi gerekmektedir. Denetim, denetim görevini yerine getirirken objektif olarak kanunun yazdığı şeylere son noktasına bakması gerekmektedir, yönetim de bütün kayıtları saklamadan ortaya koyması gerekmektedir.

Eximbank’la alakalı bundan sonraki dönemde sermayesinin artırılması, kredilerinin miktarının artırılması, vadelerin düşürülmesini ben kişisel olarak tavsiye ediyorum. Bu arada kimseyi de herhangi bir şekilde kırmak adına söylemiyorum, bu benim kurumsal sorumluluğum çünkü bu

millet adına vicdanen ve hukuken sorumlu olan bizleriz bütün bu olan hesaplardan, 4,5 milyara yakın bir kredi kullandırılmış. Benim Sayıştaya bir tavsiyem bir eski denetçi olarak, bu tip işlerde yani kamu bankalarında yapılan incelemelerde firmalar arasında rekabetin doğru sağlanıp sağlanmadığına yönelik bilimsel yöntemler var, daha önce de bunu söylemiştim, benzer koşullarda başvuru firmaların aynı koşullarda kredi işleminin sonuçlandırılıp sonuçlandırılmadığı önemli bir denetim testi yöntemi. Örneğin, bir üç aylık dilim içerisinde başvuru firmaların aynı durumdakine birine kredi verilip diğerine verilmiyorsa, birine faiz düşük, diğerine yüksek kullandırılıyorsa, birine daha avantajlı veya şey kullandırılıyorsa raporda ayrı bir bölüm açıp bunu değerlendirebilirsiniz ben çok mutlu olurum. Denetim çalışmalarınız dolayısıyla çok teşekkür ediyorum. Yönetime de çalışmalarınız dolayısıyla çok teşekkür ediyorum. Saygılar sunuyorum. Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Ali Bey, devam ediyor muyuz?

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Evet, ben öncelikle 2667 ve 21.199 no.lu firmaların kamuoyunda ve piyasada Ülker Grubuna devredildiğini...

BAŞKAN – Değerli Milletvekilim, müsaade eder misiniz...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Bir daha tekrar edeyim isterseniz...

BAŞKAN – Sayın Milletvekilim, bak, lütfen bizi de şeye sokmayın. Ben bir şey okuyayım size.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Biz, o zaman söyleyeyim, 2.667 ve 21.199 sabit no.lu firmaların kamuoyunda devredildiği ve satıldığını ve basından duyduk. Bu firmaların hâlâ burada borçları duruyor. Acaba devredilmiş midir, devredilmemiş midir? Bilginiz var mıdır? Bunu öğrenmek istiyorum. Bir.

İki: Verilen kredilerin LIBOR, artı, 0,75. Doğru mu?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Reeskont.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Reeskont kredilerinde.

Ben şimdi bunun tabii dünya piyasaları ve Türkiye’de oldukça makul bir kredinin olduğunu biliyorum. Ancak bunu daha aşağı düşürme şansımız var mıdır? İki.

Önemli olan bu değil bence, arkadaşımız da belirtti ama bunun dışında bir maliyet açısından bir müracaatta yani bankanın diğer masrafları ne kadar, ortalama ne yapıyor? Bununla ilgili bir bilgi verirsiniz. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdür, bunları not aldınız ve araştırmayı gerektiren hususlar var ise on beş gün içerisinde yazılı da cevap verebilirsiniz ancak...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Son soruya şimdi hızlı bir cevap verirse Başkan.

BAŞKAN – Versin, evet bazılarını alacağız ancak burada değerli arkadaşlarım, bürokrat arkadaşlarımız da var aramızda. Komisyonlarda kapalı oturum, bir komisyonda kapalı oturum yapılmasını ilgili bakan yahut komisyon üyelerinin üçte 1'i isteyebilir. Kapalı oturumda komisyon üyelerinden ve bakanlardan başkası bulunamaz. Kapalı oturum yapılması görüşmelerin sır olarak saklanmasına söz vermek demektir. O bakımdan, bu tüzüğü değiştirmedikçe...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır... Böyle bir bilgi yok.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bunları yapamıyoruz. Bunu her toplantıda, her banka toplantısında, hele ben on yıldır tartışıyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ne tartışıyorsun?

BAŞKAN – Evet, Sayın Genel Müdür, cevap verebildiklerinize kısa kısa cevap alalım. Yorum yapmadan sorulara cevap alalım.

Buyurun.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, Türk lirası kredilerinde reeskont yani Merkez Bankasından kaynaklı reeskont kredisinde maliyetimiz libor artı 0,75'tir. Merkez Bankası bize bunu liborla veriyor, biz 0,75'le veriyoruz. Başka herhangi bir komisyon falan almıyoruz.

Bu bankacılık sistemine baktığımızda döviz kredileri, dövize endeksli kredilerin maliyeti aşağı yukarı 4,5'la 6 arası değişiyor. Yani libor artı 600, 500, firmasına göre değişiyor. Biz 0,75'le veriyoruz. Türk lirası kredisinde ise 8,75'tir, bunun dışında herhangi bir şey almıyoruz. Bankacılık sisteminde bu 14'ler civarındadır. Bunu öncelikle söyleyeyim. Yani biz 2010'da yaklaşık 4 milyar dolar olan kredimizi 2011'de 7'ye, 2012'de de 14 milyar dolara yakın bir seviyede gerçekleştireceğiz. Dolayısıyla, bizim avantajımız piyasaya göre ihracatçımıza daha ucuz kredi veriyoruz ama bunun yanı sıra ihracatçıdan ya banka teminat mektubu veya reeskontta da aval alıyoruz. Dolayısıyla, 2010'dan beri bizim takibe intikal etmiş herhangi bir kredimiz yoktur ve takip oranımız da sürekli düşmektedir.

Bunun dışında da Sayın Vekilimin, Değerli Vekilimin bahsettiği Harcırak Kanunu'nu iki yıl önce biz tamamen mevzuata uyumlu hâle getirdik ve kesinlikle Harcırak Kanunu'ndaki oranlara uyuyoruz. Ben İstanbul'a gittiğim zaman güzel, 20 TL'lik bir gündelik alıyorum yani o konuda...

KAMER GENÇ (Tunceli) – O konuyu kabul ediyorum da...

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – O konuda kesinlikle Harcırak Kanunu'nu aşmıyoruz. Son iki yılda...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayıştay yazıyor efendim.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Hayır, Sayıştayın son iki yılla ilgili olmadığı için son iki yılda bu şeyi düzelttik. Sağlık harcamalarında ve harcırahlarda kesinlikle son iki yıldır mevzuata uyuyoruz.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, biz de zaten Aykut Bey’le geçen alt komisyon toplantısında iktidar ve muhalefet müştereken bunu gündemden çıkardı. Esasında Kamer Bey tekrar gündeme taşıdı, konuştuk. Çok teşekkür ediyorum.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Sayıştay bu konuda bir kanun teklifi versin.

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Türk İhracat ve Kredi Bankası Anonim Şirketinin 2010 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait Alt Komisyon Raporu’nun sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Türkiye İhracat ve Kredi Bankası AŞ’nin 24.06.2011 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2010 yılı bilançosu ile 256.221.359 TL net dönem kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Türkiye İhracat ve Kredi Bankası Anonim Şirketinin 2010 yılına ilişkin bilanço ve netice hesapları genel görüşlerinize sunulmuştur.

Değerli üyeler, bugünkü toplantımız da tamamlanmıştır ve Genel Müdüre...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Alamazsınız, bitirdim.

Evet, Sayın Genel Müdür, son söz sizin.

Buyurun.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekillerimizin sorduğu sorulardan cevap veremedikleri veya veremediklerimizi not aldık. Kendilerine yazılı olarak cevap vereceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, bir soruya mı cevap verecektiniz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, şimdi, biraz önce...

BAŞKAN – Bir saniye... Bir saniye...

Evet, Aykut Bey’in bir sorusu vardı size.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet, Sayın Milletvekilim, sanki idareyle bir etkileşim hâlinde biz denetimi yapıyormuşuz gibi bir algı çıktı ortaya, biz öyle anladık.

Sayıştay, tabii Anayasa’nın ve yasaların vermiş olduğu yetki çerçevesinde bağımsız olarak - bunlar çok vurgulanmıştır yasalarda, zaten bunu anlatmamıza da gerek yok- raporlarını düzenler ve

Komisyonun önüne getirir. Görev bununla sınırlıdır. Biz görevimizi layıkıyla yaptığımızı düşünüyoruz. Rapor da bunun en önemli kanıtı.

BAŞKAN – Bunu da en iyi Aykut Bey bilir.

Değerli üyeler, TRT Genel Müdürlüğünün 2009 ve 2010 yılına ait faaliyetlerinin denetim görüşmelerini yapmak için 12 Haziran 2012 Salı günü saat 15.30'da toplanmak üzere Komisyonumuzun bugünkü toplantısını kapatıyorum.

Hepinize çok teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 16.06